Estd.1930. Reg. N. M. 3152.

రైతు

'THE ZAMIN RYOT' An Andhra National Kisan Weekly, Nellore.

సంపుటి — 19
సంచిక — 48
★
26—11—48
శుక్రవారం

* సంపాదకుడు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు * నెల్లూరు * విడిపత్రిక 0-2-0 *

భారత స్వాతంత్ర్య సంరక్షకులు....

కాశ్మీర్ రణరంగంలో దేశభక్తియుక్తులైన భారతీ
★ యసైనిక త్యాగం మరువరానిది ★

—:o:—

జోజిల్లా మనసేనలవశమైంది: వురీరంగంలో భీషణ యుద్ధం
కాశ్మీర్‌లో శ్రీ గోపాల్ రెడ్డిగారి పర్యటన

సమాచారశాఖామంత్రి శ్రీ పెదవాద గోపాలరెడ్డిగారు ఈనెల 1 తేదినుండి ఆరురోజులు కాశ్మీర్‌లో తిరిగివచ్చారు. అందులో రెండురోజులు జోజిల్లా – వురీ యుద్ధరంగాలను స్వయంగా సందర్శించి మద్రాసుసైనికులకు ధైర్యముచెప్పి వుత్సాహము కలుగజేశారు. ఆ యుద్ధరంగంలో ఆయన అనుభవాలగూర్చి 21 తేది నెల్లూరు బహిరంగసభలో వివరంగా ముచ్చటించారు. వారివుపన్యాసాన్ని వ్యాసరూపంగా యిదిగువ యిస్తున్నాం. —సంపాదకుడు.

కాశ్మీర్ - పాకిస్థాన్‌జిన్నా

జిన్నా పాకిస్థాన్ కోరినప్పటినుండి - సింధు - పంజాబు - బెంగాల్ - సరిహద్దు రాష్ట్రం తోపాటు కాశ్మీరుగూడా పాకిస్థాన్ అంతర్గతభాగంగా వుండవలెనని వారివుద్దేశ్యం. యెక్కడ మహమ్మదీయులెక్కువుంటే ఆ ప్రాంతమంతా పాకిస్థాన్‌లో చేరవలెనని అభిప్రాయపడుచుండిన లీగునాయకులు - మహమ్మదీయులు అత్యధికసంఖ్యాకులుగా వున్న కాశ్మీరువిషయంలో ఎలాటి తగాదావస్తుందని అనుకోనుండరు—

చేరతాడో — చేరడో !

కాశ్మీర్‌మహారాజు హిందువు- పూర్వాపర పరాయణుడు. అందువల్ల మహమ్మదీయులంతా పాకిస్థానులో చేరతారనే సందేహంకలిగింది. ఆగస్టు 15 తేది తర్వాత స్వదేశసంస్థానాలన్నీ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం అనుభవించవచ్చని సంస్థానాధిపతులభిప్రాయపడ్డారు. ఎవరు ఎట్లావున అవకాశాలుకలుగజేస్తే దానితోచేరాలని. ఆ వందరుములో పాకిస్థాన్‌లోనే చేరుటకు కాశ్మీర్‌మహారాజా ప్రధాన మంత్రి కాక్‌ద్వారా పాకిస్థాన్‌ప్రభుత్వంతో లోలోన రాయబారాలు జరుపుతుండినాడని అబ్దుల్లాప్రభుత్వం మహారాజాపై ఆరోపిస్తున్నది. కాని అప్పటివరకు ఏ దేశంలోను చేరకుండా - తటస్థంగావున్నందున హిందూమహారాజాకాబట్టి హిందుస్థానులో చేరిపోతాడేమోనన్నభయం పాకిస్థాన్‌కుకలిగి వుండవచ్చు. అందువల్లే దోపిడికి అంగబలంవున్న కొందరుతిరిగి "మాకు సహాయంగారండి - మీకు కావలసిన సహాయమంతా మేంచేస్తాం - మీ యిష్టమొచ్చినట్లు దోపిడిసాగించవచ్చు. అవంతా మీరేతీసుకోవచ్చు"అని వురికొల్పి, ఆతరువాత రెచ్చిగొట్టడంతో అక్టోబరు 22 తేది ఒక్కసారిగా పాకిస్థానుండి కాశ్మీరుమీదకు వచ్చేశారు—

షేక్ అబ్దుల్లాకు తెలుసట

ఆ సమయంలో శ్రీనగర్ జైల్లో ఏర్పరిచివుంచిన అబ్దుల్లామొదలగు సంస్థాన కాంగ్రెసునాయకులకు యీసంగతిముందుగా తెలియవచ్చిందట.

మహారాజాకు గాభరాపుట్టింది

మహారాజాకు యీసంగతి 24 తేది తెలిసి గాభరాపుట్టింది. వెంటనే రాత్రికిరాత్రి 200మైళ్ళు మోటారోడ్డుగుండా అమ్మకువరిగెత్తాడు. అచ్చట

★ కొరవ అభయపీఠం.

కాశ్మీర్ రంగంలో భారతప్రధాని పర్యవేక్షణ

కొత్త కాఫీ హోటలు

★

ట్రంకురోడ్డులో

కామత్ వారి భోజన హోటల్ యొదుట

బ్రహ్మాండమైన ప్రారంభము

27—11—48 ఉ॥ 4-30కు

పాతపాకాలచే అరుచినొందిన జిహ్వాలకు

కొత్తరుచుల చవిగొల్పు బహుసదవం

★

మోహన విలాస్

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ఇంకా ఇనాంబాధ తొలగలేదు

టెక్కలి ఇనాం రైతు మహాసభలో నాయకుల నిస్పృహాభావం

"ఈనాడు జమీన్దార్లను తొలగించాం: రేపైనా ఇనాందార్లను ఓడించగలం"

లక్ష్మీనారాయణ, లచ్చన్న, రాజగోపాల్ నాయుడు, రామనాథంచౌదరి ప్రభృతుల ప్రబోధాలు

8వ ఆంధ్రరాష్ట్ర ఇనాంరైతు మహాసభ- ఉత్తర విశాఖజిల్లా- ఒరిస్సా సరిహద్దు టెక్కలిలో నవంబరు 14వ తేదీన సాయంత్రం 4 గంటలకు కిసాన్ నాయకులు శ్రీ గోగినేని లక్ష్మీనారాయణగారి అధ్యక్షతను జరిగినవి. క్రిందటి 10 సంవత్సరముల నుండి ఇనాం, జమీన్‌రైతు ఉద్యమములో ప్రముఖ పాత్రవహించి రైతాంగ రక్షణకు ఆచార్య రంగాగారి నాయకత్వాన శ్లాఘాపాత్రమైన సేవచేయుచున్న శ్రీ గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య (రాష్ట్ర కిసాన్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు) కె. వారికృష్ణచౌదరి (విశాఖ జిల్లా) ఏ. రాజగోపాలనాయుడు (చిత్తూరు) గౌతు లచ్చన్న యం.యల్.ఏ. (రాష్ట్రకాంగ్రెసు సహాయ కార్యదర్శి) వగైరా రైతునాయకులు ఆరెకపూడి రామనాథంచౌదరి, దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డి లక్ష్మీదాసు, ఉత్తర విశాఖజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి టి. రాఘవదాసు, హరిహరరావు, వగైరాలు సభలో పాల్గొన్నారు.

సుమారు 5000 మంది టెక్కలిచిక్కోల ఇనాం రైతులు తమ స్థానిక యిక్కట్లనుగురించి రిపోర్టులతో సహా బండ్లపై దారుగా వచ్చి హాజరైరి.

సుమారు 1200 ఇనాం గ్రామములుండిన విశాఖ జిల్లాలో- ఇనాందార్ల దౌర్జన్యం, అక్రమ కేసులు దినదినమూ పెరిగిపోవుచున్నవి. ఇనాంబిల్లు మళ్ళీ ప్రవేశపెట్టడం జరుగదని- జిరాయితీ హక్కులు రైతులకు తొలగింపబడినవని ప్రచారంచేస్తూ ల సా యకారిగా కొంతడబ్బు యిచ్చి అమాయక రైతాంగాన్ని లంచగొండులైన ఉద్యోగులచేత బెదిరింపజేస్తూ- ఇనాందార్లే భూములు స్వంతంగా జిరాయితీ చేసుకొంటున్నట్లు రైతులు తమకున్న భూమి హక్కులను వదులుకొనే పరిస్థితులు- విశాఖ జిల్లాలోనేగాక మిగత ఆంధ్రజిల్లాలన్నిట్లో జరుగుతున్నట్లు అనేకమంది ఇనాంరైతులు స్వయంగా లిఖితపూర్వకంగా సభాధ్యక్షులు లక్ష్మీనారాయణగారికి తదితర నాయకులకు విన్నవించుకొన్నారు.

స్థానికంగా వున్న కొంతమంది-రౌడీలను ధనము యిచ్చి-ఇనాందార్లు రైతుసభను విచ్ఛిన్నపర్చవలెననే ఉద్దేశముతో వారిచే నియమింపబడినవారు సభ ప్రారంభము-సభలో- ఈలలువేయడం, రాళ్లువిసరడం, పెద్దగాగోలచేయడం ప్రారంభించారు. నాయకుల ఉపన్యాసాలవినుటకు వీలుపడకుండచేయడం సాగించారు. సభలో ఇనాందార్ల రౌడీవర్గాలు - రైతులకు తెలియవచ్చుట - మైకులుగూడ లేకపోవడంవలన ప్రథమంలో, సభ కొంత అశాంతిప్రబలినప్పటికి- త్వరలోనే ప్రశాంతపరిస్థితులు - వేలకొలందిగా హాజరైన రైతాంగముయొక్క శ్రద్ధాభక్తులవల్లను సభ రాత్రి 8 ఘం:లవరకు ప్రశాంతముగా దిగ్విజయంగా జరిగింది.

అధ్యక్షుల ఉపన్యాసము ప్రారంభించడంతో - ఇనాందార్ల రౌడీలు రాళ్లువిసరడంవల్ల ప్లాటుఫారం ప్రక్కనుకూర్చున్న ఒక విశాఖజిల్లా ఇనాంరైతుకు తగిలి అతనిశిరస్సు పగిలింది. వెంటనే చికిత్స చేయబడినది. అతరువాత రైతాంగ ఉద్రేకానికి తాళలేక ఇనాందార్లు వారి ఏజంట్లు సభనుండి పారిపోయిరి.

లక్ష్మీనారాయణగారి ఉపన్యాసము

ఆచార్య రంగాగారు 1923, 1924 సంవత్సరాలలో ఈ జమీన్ ఇనాందార్లు పోవాలని సభలు చేస్తుంటే ఆ జమీందార్లు అనతల్లో కేకలు వేయించి దానిని చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నించారు రాళ్లు వేయించారు. దెబ్బలు వేయించారు.

కాని కడకేమైంది? 1948 సం॥ వచ్చేసరికి జమీందార్లు కూలిపోతున్నారు. ఇనాందార్లుకూడా వారితో వెళ్ళిపోతారు. కాని వారిది తెలియక ఏదో గందరగోళము చేస్తున్నారు. ఇది అక్రమము వీరి ఆటలుసాగవు. ఎందుకంటారా రైతులు ఏనుగులవంటివారు. ఈ మదపుటేనుగులు తిరుగుబాటుచేస్తే తప్పనిసరిగా వీరంతా నుగ్గునూచమైపోతారు.

1938 ఇనాముల్ని ప్రభుత్వము జమీన్దారద్దు బిల్లునుంచి తొలగింపబడగా ఇట్టి విటికోసము త్వరగా శాసనము చేయించాలని మనమిక్కడ చేరాము. ఇనాందార్లు యీ ప్రయత్నాన్ని నాశనముచేద్దామని ప్రయత్నిస్తున్నారు. అందుకే యీగోల యీ మహాసభ సందర్భంలో—

మననెప్పటికి భూమిహక్కు దండనేయున్నవి. కాని యీహక్కుల్ని వర్తించనీకుండా చేయటమే తమపనిగా పెట్టుకున్నారు. ఇనాందార్లు.

మనం ఇప్పుడు ఇనాంరైతు మహాసభ జరుపుతున్నాము. 1937 లో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వచ్చిందిగాని ఆనాడు జమీన్దారీబిల్లు శాసనంకాలేదు. కాని యీనాడు స్వతంత్రమువచ్చి మరోసారి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము వచ్చినా ఈనాడుగూడా ఇనాములు తొలగలేదు. 10 ఏండ్లనాడు మన మెక్కడ వుండినామో ఇప్పుడుకూడ అక్కడేవున్నాము. అంటే మనలో ఏదేని లోపమున్నదన్నమాట మనం తీవ్రంగా ఆందోళనచేయకపోతే మనహక్కులు రక్షింపబడవు.

రైతులు రైతుసంఘాలు, రైతునాయకులు ఎంత ఆందోళన చేసినప్పటికీ ఈప్రభుత్వం వినటంలేదు. మనం ఒకప్పుడు ఈ కాంగ్రెసుజండాక్రిందనే ఈ జమిందార్లను ఈ ఇనాందార్లను, వీరికిమద్దతునిస్తూన్న బ్రిటిషుప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించిపోరాడాము. బ్రిటిషువాళ్లనుతొలగించాము. జమీందార్లను ఎదిరించిపోరాడి వారినికూడ తొలగించాము. ఈనాడు ఇనాందార్లనుగూడ ఎదిరిస్తున్నాము రేపైనా వారిని ఓడిస్తాము కష్టాలురావటంనిజం మనకోర్కెలు త్వరగానెరవేరవు. కాని మనంయింకా ఓపికపట్టాల్సిన గతిపట్టినందుకు విచారిస్తున్నాము. సహనము, త్యాగమే మన విజయానికి సాధనము

మన హక్కులు విలువతవని ఇనాందార్లకు భయము. ఆంధ్రదేశంలోని ఇనాంరైతులు చైతన్యంపొంది, తమస్థితిని తాముతెలుసుకొని, సత్తాసామర్థ్యంతో మనం వ్యవహరిస్తే వారే తెలివితెచ్చుకుని మనదగ్గరకువచ్చేవారవుతారు. ఈవిషయంలో, తాము ప్రకటించినబిల్లును అట్టి చేసుకోలేక పోయినందుకు మద్రాసుమంత్రివర్గం రాజీనామా యివ్వవలసింది కాని హైకమాండువారి పేరుచెప్పివీరు తప్పుకుంటున్నారు

నిస్తున్నారు కమ్యూనిస్టులు. గిట్టుబాటుగాని ధరలకు ధాన్యాదులను ప్రభుత్వానికిఅందజేయమని రైతులను కోరుతున్నారు. ఇట్టి దుర్భరస్థితిలో రైతాంగానికి రక్షణ ఏమి? గతసారి కంట్రోళ్లవలన మనం పడే బాధలు చూడలేక పూజ్య బాపూజీ మన తరపున వాదించి, పోట్లాడి కంట్రోళ్లు తీయించారు. గాని రవాణాకంట్రోళ్లు తొలగించలేక మరల వారు చేసిన పొరపాటును దిద్దుకోలేకుండా మనమీదనేరద్ది తిరిగి కంట్రోళ్లను పెట్టుతున్నారు. చిరకాలంగా లంచగొండి తనానికి, బ్లాకుమార్కెట్టుకూ అలవాటుపడ్డవారంతా ప్రభుత్వోద్యోగులకు కంట్రోళ్లుపెట్టమని పట్టుపట్టి ఆందోళనసాగించారు. వీరికి మద్దతుగా పట్టణాల్లోని వారు ప్రచారంసాగించారు. కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు కంట్రాక్టర్లను బలవంతపరుస్తున్నారు. ఈ కంట్రాక్టర్లకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేటట్టు చూడడము ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యమైయున్నది. అన్నికంట్రోళ్ల వరకులు. కో ఆపరేటివ్ సంఘాలద్వారానే సప్లయిచేస్తే బ్లాకు మార్కెట్టు కొంతవరకయినా తగ్గుతుందని ఆశపడుతున్నాము.

ఈసభలో ఇనాందార్ల ఏజంట్లు జరిపిన దౌర్జన్యమువలన యీరాత్రి ఒక అమాయక రైతుకు తల పగులుటముకూడా మన ఉద్యమానికి శుభసూచకమని చెప్పుచున్నాను. ఈవ్యక్తి బంధువులే యీరోజునుండి మనము- ఇనాందారీ విధానముమీద జరుపుచున్న ప్రతిఘటనకు ఆ నా ది రా య ని మీరు గుర్తించాలి. ఇన్నివేలమంది టెక్కలిచిక్కోల ఇనాం రైతులు తమ హక్కుల రక్షణకై హాజరై శాంతంగా వున్నందుకు ధన్యవాదాలు.

రాష్ట్రపరిస్థితులు తెలియకుండా ఇనాములను బిల్లునుండి తప్పించమని హైకమాండు సలహా ఇవ్వడం తప్పు

ఇదేగనక గాంధిగారుండెవుంటే జరిగేవనికాదు. ఈనాడు శాసనసభాసభ్యులుగ యున్నవారు ఎవ్వరిమూలంగా, ఎవరి బలము, సహాయముతో అసెంబ్లీలోకివెళ్లినది మరచిపోయి వ్యవహరిస్తున్నారనక తప్పదు. కాంగ్రెసు ఎన్నికప్రణాళికకు ఆశయాలకు భిన్నంగాపోవడంగాదా ఇనాములను బిల్లునుండి తొలగించడము?

ఇంతకాలంగా మనరైతుసంఘాలు, మనరైతుసేవకులు చేసిన కృషిఫలితంగా. ఈనాటికైనా జమీందారీ రద్దుకాబడుతున్నది. అందుకు మనం గర్వించాలి.

మనమింతకాలంగా కష్టపడి సంపాదించిన స్వరాజ్యమును మనదిగా చేసుకోవాలి గాని, తెల్లదొరతనానికిబదులు నల్లదొరతనానికిగాదు మనం త్యాగాలు చేసి స్వరాజ్యం వచ్చింది. మనరైతులు, కూలీలు, యితరపీడితప్రజలుకలిసి స్థిరపరచుకోవాలి. అంతేగాని ఇనాందార్లు, భూస్వాములు పెట్టుబడిదారులు అనుభవించి మనపైపెత్తనం వహించటానికికాదు ఆర్థికస్వరాజ్యం మనం పొందాలి, దానికే రైతుకూలీ ప్రజారాజ్యమంటున్నాము. గాంధీజీకోరింది అదే

ఇప్పుడు వ్యాపారవస్తువులకు ధరలు కొంతగనైనా ఎట్లు గిట్టుబాటు అవుతున్నాయో అదేమాదిరిగా ధాన్యముకుకూడా యివ్వాలని మనం ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. అంతేగాని యితర సామానులకు జీవితావసర వస్తువులకు ధరలు ఎక్కువకాగా ధాన్యాన్ని తక్కువధరకు యిమ్మని అడిగితే ఎలా యివ్వటం. ఇలా యిన్నిపదాల వారు మనలను బాధిస్తూవుండుట ప్రభుత్వానికి తగదు. అదియున్నాగాక మనలను తిండి దొంగలనికూడా చెప్పి సాహ

కాంగ్రెసు హైకమాండువారు-ఇనాందార్లకు రైతులకు కలిసి సమానంగా భూములు పంచిపెట్టమనీ లేకుంటే ఇనాంలను తొలగించమనీ యిచ్చినసలహాను అధ్యక్షులు తీవ్రంగా విమర్శించారు. వారి సంహారోరి. దాన్ని పాటగాతీసుకొని: తాము ప్రవేశపెట్టనెంచిన ఇనాం రద్దుబిల్లును తామే ఉపసంహరించుకొని లక్షలాది ఇనాం రైతాంగాన్ని చెప్పరాని కష్టనష్టాలకు గురిచేసి వారికి ద్రోహముచేసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్యను అధ్యక్షులు లక్ష్మీనారాయణగారు తీవ్రంగా గర్హించారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న

ఇనాంరైతులను భూములనుండి తప్పించుటకు కుట్రలు పన్నుతున్నందువలన ఇనాందార్లు ఏమీ ప్రయోజనంపొందలేరు. మనరైతులలో కట్టుబాటు వుంటే ఏ ఇనాందారుకూడా ఏమీచేయలేడని ఘంటాపథముగా చెప్పుచున్నాను. ఇనాంలు మినహాయింపు దానికి కారణం వైస్రాయిఇచ్చిన మూడు సూచనలు మాత్రము కారణమని, ఆసూచనలు రావడానికికారణము మనరైతాంగముయొక్క బలహీనత, ప్రభుత్వముయొక్క అవకతవకలని తెల్పుతుంటే మన మీనాడింతగా చింతించవలసిన పనియుండదని. ఇప్పటినుంచైనా మనం రైతుసంఘాలద్వారా ఇనాందార్ల దుర్మార్గాలను ప్రతిఘటించాలని హెచ్చరించారు.

శ్రీ రామనాథం

ఇనాంల మినహాయింపుపై గౌతు లచ్చన్నగారుకూడా, ఎందుకుఆమోదించారని ఒకరు ప్రశ్న

—కొంత 11 పేజీలో.

చౌకకు—మంచిరంగుకు — అనర్గళ ప్రవాహమునకు — గడ్డకట్టకుండుటకు

వర్టెక్సు ఫౌంటెన్ సిరా

నేడే ఉపయోగించి తృప్తిపడండి

అన్ని అంగళ్లలోనూ దొరుకుతుంది—

తయారుచేయువారు:

దీ ఫ్రీ ఇండియా ఇండస్ట్రీసు లిమిటెడ్—గూడూరు

నెల్లూరుజిల్లా — దక్షిణ దేశపు ఏజంటు:

రామకృష్ణా ట్రేడింగు కన్సరన్

గవర్నమెంటు హాస్పిటలురోడ్డు,

నెల్లూరు

ఉత్తర హిందూదేశ చిత్రాలకు యావద్భారత దేశంలోనూ మార్కెటుంది. అరవచిత్రాలవారు దక్షిణ భారతదేశాన్ని ఆక్రమించారు

★

కాగా తెలుగుచిత్రాలకు తెలుగుదేశంలోనే ★ ★ మార్కెట్‌లేక అధోగతిపాలౌతున్నాయి!

సహకార పద్ధతుల్లో చిత్రాలునిర్మిస్తే వ్యాపారచిత్రంగాగాక టెకినికల్ చిత్రంగాకూడా నిర్వహించగలశక్తి వుంటుంది, దానికి ప్రభుత్వసహాయం కోరవచ్చు. లేకపోతే అంధ్రీ చలనచిత్ర పరిశ్రమకు యాస్థితి తప్పదు.

ఆంధ్రీ చలనచిత్ర పరిశ్రమ అధోగతి అవి అందరూ అంటూవున్నమాటె. ఉత్తమ పరిశ్రమ అవి అంటూవుండంకూడా కష్టం. ఇరువురికి వాద వ్యతివాదవలకు అవకాశాలు, ఆధారాలు వుండనే వున్నాయి. కాని యిక్కడ మనం ముచ్చటించవలసిన విషయం- కేవలం నిర్మాత యీపరిశ్రమకు ఆధారమనే విషయం మనం మరిచిపోకూడదు. అట్టి యీనిర్మాత ఎంతో నష్టపడుచున్నారు. తను చిత్రంనిర్మించాలిఅంటె దాదాపు 40000 కావల్సి వుంది. ఈ ప్రైకం తానొక్కడే పెట్టలేక యితరులపై ఆధారపడి పోతున్నాడు- వ్యతివాదు ఏవఏచేస్తున్నా జనరంజకంగా వుండాలి. వ్యాజాభిమానాన్ని పొందాలి అనే అనుకుంటారు. కాని వారా చిత్రం నిర్మించటంతో తన ఆశయం నెరవేర్చుకొనేందుకు అవకాశంలేక ఏదో విధంగా అయింది అంటె అయింది అని అనిపిస్తున్నారు-

నేడు యీ పరిశ్రమలో కేవలం ఆర్థిక విధానమె లోటుగా కనబడుతున్నది. అభిరుచివుంది. అనుభవముంది నిర్మాణం చేస్తున్నవారు ఈ ఆర్థికలోపంతోనే తన ఆశయాన్ని నెరవేర్చుకోలేక పోతున్నాడు-

నేడుకేవలం మన తెలుగు చలనచిత్రంకు ఒక్క ఆంధ్రీ, రాయలసీమతప్ప మరే ప్రాంతములోను ప్రోత్సాహమే లేదు- పంపిణీదారుడు కనబడనే కనబడడు- ప్రొడక్షన్ తియ్యాలన్నా, డబ్బింగ్ తియ్యాలన్నా, సామాజికం తియ్యాలన్నా నిర్మాతకు ఒకటేమొత్తం అవుతున్నది-

పౌరాణికచిత్రంతీస్తే కేవలం ఏ క్లాసు సెంటర్సులో తప్ప (అవిఅయినా బాగుంటే) బి క్లాసు, సి క్లాసు సెంటర్సులో వ్యతిదర్శనము కానేకాదు- జానపదం అయినా, పౌరాణికమైనా వ్యతివల్లలోను ప్రైకం విరిగి వస్తున్నది- అందుచేత కేవలం వ్యాపారచిత్రాలనే తయారుచెయ్యాల్సి వస్తున్నది- ఉత్తరహిందూదేశంవారు వారిపరిశ్రమకు యావత్‌భారతదేశంలోను మార్కెట్టు చేసుకున్నారు- దక్షిణ భారతదేశంలో అరవచిత్రాలవారు- మార్కెట్టుచేసుకున్నారు- కాగా పోగా మనతెలుగువాటికి తెలుగుదేశంలోనే మార్కెటు లేకుండాకూ పోతున్నాయి- ఇంతకు కారణం చిన్న పంపిణీదారులనుంచి పెద్ద పంపిణీదారులవరకు అన్యచిత్రాలకు విరివిగా వ్యాపారంచేసుకుంటున్నారు లాభంకోసం- తక్కువవ్యయంతో వారికెంతో లాభసాటిగావున్నది- తెలుగుచిత్రాలకు వారిచిత్రాలకు పంపిణీదారులు తెలుగుదేశంలోకూడా దొరకటం కష్టంగావుంది-

మనన్ను వుత్సాహంగావుంచె వ్యతివాదు వ్యతిపని మరీ వుత్సాహంతో నెరవేయస్తాడు- కాని మననిర్మాతలకు అడుగు అడుగుకు గండంగావుంటున్నాగూడా ఏదోవిధంగా నిర్మించకతగుతున్నాడు-

దీనికి మోడంయెన్నడు? ఏవిధంగా? అని అలోచించితె కనబడే రొక్కటి- ఆదేవ్యతిత్వం. వ్యతిత్వం, పంపిణీదారి వ్యవహారంనిర్వహించి ఆశక్తుడైన నిర్మాతకు అండగావలసింది పంపిణీవిధానంయావత్తు దక్షిణదేశంలో అటు అరవచిత్రాలు; ఇటు తెలుగు చిత్రాలు నిర్మాతకు తగు ధనసహాయం చెయ్యాలి.

ఆంతకంటె ముఖ్యమైన సమస్యది వ్యతిత్వానికి వుందవచ్చు- కాని వ్యతిమనుజానకు అన్ని విషయములు ఎంతముఖ్యమో అంతకంటె యెక్కువగా యీ వినోదంపై తన ధనమును మరుగునపరచుకొనుటకు ఆసక్తత చూపుతారు- అంతేకాదు- వ్యతిఒక్కరు వివిధరూపాలుగా వ్యాపారం చేయుటకు యీ పరిశ్రమ యెంతో దాగా వుపయోగపడుతుంది- అందుచేత వ్యతిత్వం యీపరిశ్రమను కనబడకుండా చేయవచ్చు- అయితే అనేక సమస్యలకు రవం అవసరం గనుక యీ కార్యభారంకూడావహిస్తె, ప్రైకం వ్యయం వరవడం కష్టమని వ్యతిత్వం అనవచ్చు-

దానికి వక సులభమైన మార్గమున్నది- వంపిణీ విధానం కాక, ప్రైకంలేక అరవచిత్రాలు అగిపోవ లం-పరిశ్రమకు లే వం కలుగటంలేదు- అందుచేత విశేషించి వారికై వ్యయంచేయ నక్కరలేదు-

నేడు అన్నివిధాల సహాయం కావలసివస్తున్నది మన తెలుగు పరిశ్రమకె. 10 లక్షలు కనీసం దీనికింద కేటాయించవచ్చు- ఆది వేరే యెందులోనించి అయినా దీనికింద యివ్వనక్కరలేదు. వినోదపు పన్నులక్రింద యీ చలనచిత్రంవల్ల వ్యతిత్వానికి యెంతో ప్రైకం వస్తుంది- దాటోలించి అయినా కనీసం కొంతప్రైకం పెట్టుబడి ఆంధ్రీ చలనచిత్ర పరిశ్రమకు తోయూతనివ్వనదాయి-

నిర్మాతలంతా ఒక వంపుగా పెట్టుబడి సహకార పద్ధతులతో చిత్రం నిర్మించవచ్చు- అవసరమైన వ్యయం వ్యతిత్వాన్ని అగ్గించవచ్చు వ్యతిత్వంగూడా పరిణయని అనుభవమున్న వారికే యీవిధంగా చేయూతనిస్తె ఆంధ్రీ చలనచిత్ర పరిశ్రమ అధోగతిపాలు కాకుండా వ్యతిత్వాన్ని వికాసం కేవలం వ్యాపారచిత్రముగా కాక టెకినికల్ చిత్రంగా కూడా నిర్వహించగల శక్తివంత మవుతుంది-

ఈపరిశ్రమపట్ల వ్యతిత్వాన్ని సముఖంగా చేసుకోవలం వ్యతినిర్మాత దార్యత- క్రమంగా అంతా ఒకవంపుగాపోర్పడి అన్నివిషయాలు పంపిణీదారులు కొని కార్య కలాపాలు నెరవేర్చుకుంటే వ్యతిత్వం గూడా తగిన సహాయం చెయ్యటానికి వీలుంటుంది. లేకపోతె యీస్థితి యీ ఆంధ్రీ చలనచిత్ర పరిశ్రమకు తప్పదు. —సీను

'బ్రోహి' అర్టు డైరెక్టరు
శ్రీ టి. వి. ఎస్. శర్మ

చిత్రజగత్

★ "బ్రోహి" చిత్ర సమీక్ష ★

నిర్మాత: స్వతంత్రాభిరామము — దర్శకుడు: యల్. వి. ప్రసాద్ — కథ: తాపి ధర్మారావు — శబ్దము: యం వి. వాల్కె — ఛాయ: పి. శ్రీధరరావు — కళ: టి. వి. యస్. శర్మ — సంగీతం: పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు — స్టూడియో: శోభనాచల—

నటీనటులు:—వ్యాసాద్ - వ్యాకాశరావు - రాళ్ళబండి - శివరావు - వ్యాభాకరరావు - లక్ష్మీరాజ్యం - పరంజ్యోతి—

వ్యతిదర్శనం: న్యూగ్లోబ్-

21—11—48 తేదిన ఏర్పాటుచేసిన వ్యత్యేకవ్యతిదర్శనంలో - నిర్మాతలు - సాంకేతిక నిర్వాహకులు - పంపిణీదారులు - వ్యతిదర్శనశాలాధికారులు - కళాభిమానులు - వత్రికావ్యతినిధులు - నటీనటులు పాల్గొన్నారు—

పౌరాణికచిత్రాలు - జానపదచిత్రాలు చూచిచూచి విసుగొందిన ప్రేక్షకులకు సాహసించి సాంఘికచిత్రం అందించేసిన నిర్మాతలు వ్యశంకార్హులు-

దర్శకునివ్యతిభ యీచిత్రంలో అడుగుఅడుగున కనబడుతూవున్నది—

కాసేపారి కలం నసందుగానే వరిచింది - కథలో విసుగు తక్కువేకాని ప్రైమెయగుంతో గంభీరంగా వుంది—

కళ్ళం విస్తృతంగా వుంది—

ఛాయాదర్శకుడు - శ్రీధరరావు వ్యత్తి వ్యతిభకోడములోను కనబడుతూంది. ఈ చిత్రానికి హైలైటు రాయేఅని చెప్పారి- అంధ్రీలవ్యతిభను వెదజల్లే శ్రీధర్ యీ చిత్రానికి తీవంపోశాడు—

కళాదర్శకుడు టి. వి. యస్- శర్మ తనవ్రతిభను చూపించాడు- వ్యతిపిషయంలోను వ్రత్యేకశ్రద్ధవహించి వుంది- ఉత్తమచిత్రం అయిందిఅంటే శర్మ కే పందక్కుతుంది—

సంగీతం వందర్శకుడ్డిగావుంది- కొలిప్రయత్నం అయినా ముందడుగేవేశాడు పెండ్యాల—

స్టూడియో శోభనాచల అనేమాట జ్ఞప్తికి రాకపోయింది చిత్రంచూస్తున్నంతసేపు- అందుకే ఏకైక స్టూడియోఅని గర్వించేలావుంది యీచిత్రంతో-

నటీనటులనుగురించి చెప్పాలిఅంటే వ్యతిమ స్థానం లక్ష్మీరాజ్యానికి యివ్వాలి- ఈచిత్రంలో రాజేంచివల్లు మరే చిత్రంలోను రాజేంచలేదు అంటే అతిశయోక్తికాదు- వర్ధనులు యీ పాత్రపైరూపించి శ్లిష్ట పాత్రచిత్రణంలో చూపనట్లుంది-

కథనీదకుటుంబంలో వున్నట్లుచూపుతూ తిప్పి చివ - చేసిన ఆ వీరతనానికి సరిపొయ్యేటట్లు చూపలేకపోయారు- తలకట్టు ఆంగ్లోఇండియన్ గంభీరంగా వుంది- చూపులను ఆ దీవత్వం కనబడటంలేదు- నటనలో అలసట రాసియుండా చేసింది-

పరంజ్యోతి సరోజపాత్రకు చూపివల్లు అతికింద వ్యాసాదనటన అతిసహజంగావుంది- తరువాతి

తోకచుక్క

దీనిఫలితం యుద్ధభీతి - ధరల ధికం- అతఃకలహాలు - వివిధ విషయాలలో ఒడుదుడుకులు మున్నగు దేశారిష్టాలు సంభవించవచ్చును—

తోకచుక్కను ధూమకేతువని అంటారు- సూర్యరయిరాశులలో సంచరించు దుర్యయము- అగ్ని తత్వ సింహరాశిలో శుక్రుడ్డేశించినపుడ్డయిన్ను కవిశేషదృష్టివలనయినాయిది — పూర్వాపరములయందు ఇంత భయంకర ఇత్యాదిదోషములు కలిగియున్న కేతువుకు తపఃకాంములో తొల్చూటకన తొకచుక్కగా లోకమునకు కనుపడినందున ప్రపంచమునకు అరిష్టము- అనగా గొప్పవ్యక్తికిపోగా: భారతదేశయ పాలకులు — పదికాదినంవత్సరాలు యుద్ధభీతి — పర్యవసానాంములకు దారితీయుము — ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆనకొరుకులకు ఎదురవ్వరకంపాములు — వ్యాధులకు నానావిధ కష్టనష్టములు — పర్యాదేశములు పరిపాలన విధానంలో మార్పులు— 2 సంవత్సరముల వరకు వ్యాపారవ్యాపారములకు వ్యాపారవ్యవహారములయందు ఒడుదుడుకులు — శీఘ్రకాలంములో తపస్వియగు మహనీయుడైన సత్పురుషవ్యక్తి తిరుపతిలో అవసరమైనంతకాలంవుండి ప్రార్థించమని కోరుచున్నాను-

—విమ్మగద్ద వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

పాత్రలు ఎన్నిదర్శించటంలో సర్వశేషు ఆనెమ్మరోగ్గలోనే ఆసుకున్నాం—

వ్యాకాశరావు పరవాలేదనిపించాడు- రాళ్ళబండి హృదయంలేని పాత్రలు ధరించటంలో మేటి.

శివరావు పాత్రకేవలం హాస్యంకొరకు నియోగించబడ్డట్లుంది-

వ్యాభాకర్ హీరోపాత్రలకంటే యీలాంటి జాలా పాత్రలు ధరించటంలోనే రాణువుంది-

అన్నిహంగులతో వ్యతిత్రవారి సాంఘికచిత్రం "బ్రోహి" ఉత్తమచిత్రమనే చెప్పారి-

—మా ప్రత్యేక విలేఖరి.

శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద పేటెంటు ఔషధములలో..
క్షీరసముద్రం హార్లిక్స్
చాలా ముందు

లోకాభిరామం

ఒక ఆంధ్రీ చలనచిత్ర నిర్మాత ఒక ప్రముఖ వ్యతిత్వ వ్యక్తిని కలుసుకొని "మీరు మా చిత్రంలో ఒక వేషం వేయాలి" అని అడిగాడు. అందుకా వ్యక్తి "నేను వేషం వేయటానికి సిద్ధంగానే వున్నాను. కాని నాకు ఒక్కరోజు కూడా తీరికలేదు. ఎప్పుడు వేయమంటారో చెప్పండి" అన్నాడు. అందుకా నిర్మాత "మీరు ఎప్పుడు తీరిక వుంటే అప్పుడు చెప్పండి" అన్నాడు. ఇంతకీ ఆ చిత్రం ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుందో ఆ నిర్మాతకే తెలియదు.

+ + +

ఒక ప్రముఖ నిర్మాత ఒక ప్రముఖ దర్శకుడ్డి "మీరు మా చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించాలి" అని అడిగాడు. అందుకా దర్శకుడు "నేను ఇప్పుడు ఒక చిత్రానికి దర్శకత్వం వహిస్తున్నాను. అది పూర్తి అయిన తరువాత మీ చిత్రం సంగతి చూస్తాను" అన్నాడు. అందుకా నిర్మాత "మీ చిత్రం ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుందో చెప్పండి" అన్నాడు. ఇంతకీ ఆ చిత్రం ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుందో ఆ దర్శకుడికే తెలియదు.

+ + +

ఒక ప్రముఖ నటుడ్డి ఒక నిర్మాత "మీరు మా చిత్రంలో ఒక వేషం వేయాలి" అని అడిగాడు. అందుకా నటుడు

కుష్ఠు * బొల్లి

అన్నిరకముల కుష్ఠులకు – బొల్లివ్యాధు లకు ఇతర చర్మవ్యాధులకు గ్యారంటీగా పనిచేయుచున్నవి—

మా ఔషధరాజములే:

కేటలాగుల - యోగ్యతాపత్రముల ఉచితము

రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)

H.O. గోపాలపురం,

(వయా) తణుకు – తూ॥ గోదావరిజిల్లా.

—: బ్రాంచిఆఫీసులు :—

(1) నెల్లూరు - కాపువీధి (2) విజయవాడ - గాంధీనగరం (3) సికింద్రాబాద్ - 3580 కింగ్సువే (4) వాల్తేరు - R S. (5) బరంపురం - దేశెహరావీధి (6) కటక్ - బక్సిబజార్ (7) పతేర్‌నగర్ - (U. P.)—

ప్రఖ్యాతి చెందిన లక్ష్మి సుగంధ వక్కపొడి

అన్నికొట్ల దొరుకును

లక్ష్మీ బీటల్ నట్ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

వక్కలు పొడిచేసి యివ్వబడును.

డాక్టర్ పెంచలస్ చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డ్) చర్మరోగములకు చర్మరంజన్ డిపో నెల్లూరు

పక్షవాతమునకు

PARALYSIS CURE (Regd)

మామందు ఆమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అన్నిటికి బాధనుండి విముక్తి చేస్తుంది. దీనిని వాడనవసరంలేదు. వారంమందు రు. 7—0—1

డాక్టరు బొమ్మ కేశవులు

(పక్షవాత స్పెషలిష్టు) సంతపేట - నెల్లూరు

మధుకలశ విమర్శ: తెరమరుగు భాగవతం

చంద్రశేఖర కవిశ్రీ,
ముదివర్తి
కొండమాచార్యులు

కొత్తగా నెల్లూరునుండి వెలువడుతూన్న 'అరుణ రేఖ'లో రాయప్రోలువారి 'మధుకలశం'మీద ప్రత్యేకంగా దండయాత్ర ప్రారంభించబడి యిప్పటికి దాదాపు 10, 15 పద్య ఖండాలవరకూ ఆక్రమించడానికి ప్రయత్నం జరిగింది మొదటి సంచికలోని విమర్శమీద "పరామర్శ" ప్రప్రథమంగా జమీన్ రైతులోనే ప్రకటించబడింది, ఆతరువాత యీవిషయంమీద ఇటీవల మరొకరు పరామర్శచేశారు అంతా ఆంధ్రలోకానికి విదితం. కావ్యాలనువిమర్శించి తత్త్వాల తరగతుల్ని నిర్ణయించడం తప్పుగాదంటాము కవి తారీఖుల్ని- పాండితీ పటిమనూ పరిశీలించి గుణదోషాల్ని పఠితృలోకంముందు ప్రదర్శించడం తప్పుకాదు కాని, యీమధుకలశ విమర్శ ఏపం విరాళయాలతో కూడిన విమర్శ పదవాచ్యులకు కేవలం విరుద్ధంగావుంది. అదోషాన్ని దోషంగాచెప్పి గుణజ్ఞం కనుగప్పచూడటం సవ్యంచేటు. అసలు, ఆ యీవిమర్శ ప్రకటించబడడానికి ముందునడిచిన తెరమరుగు భాగవతం చాలావుంది. ఇది తెలిసిన మేము ఇప్పటికైనా సత్యాన్ని దేశం ముందు పెట్టకపోతే యీతర్కకాండ యిప్పట్లో ముగియకుండా జలగలాగా పాగడం, పత్రికల కాగితం ఖర్చుకావడం, విమర్శకులకాలం వ్యర్థం కావటమూ తప్పదేమోనని తోచింది. అందుకే అసలు విషయాన్ని తెల్పవలసిన అవసరం ఏర్పడ్డది.

మొన్నటి జూలై 18,20,21 వ తేదుల్లో నెల్లూరున జరిగిన "కుమారకవి" సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన స్వామి: శివశంకరులు స్వర్గీయ రామిరెడ్డిగారి ప్రతిభా విశేషాల్ని గురించి ముచ్చటిస్తూ- సందర్భవశాత్తు రాయప్రోలువార్ని పేర్కొంటూ- "రామిరెడ్డిగారిపద్యాల్లో సుబ్బారాయుకవి కవితాసౌందర్యాన్ని అందుకోటానికన్నట్లుగా చాలావున్నవని సహృదయుంగా అన్నారు. వెంటనే ఆసింహాసనమునుండి ఒక నూతనవ్యక్తి వేదికమీదికివచ్చి తాను కవికోకిలం రెడ్డిగారికి భాతృత్వపి. యీ సింహకొండవులో తనగురువుగారి కవితారీతుల్ని సుబ్బారావుగారి కవితతో పోల్చిచూపడం తనగురువుగారిని క్రిందుపరచడమే అవుతుందని యేవోమాట్లాడినారు. సభాపతులు అవ్యక్తి గురుభక్తిని శ్లాఘిస్తూ అనునయించి పంపివేశారు. ఆవేశ అవ్యక్తే యీ అరుణరేఖను స్థాపించడని మాకు తెలియవచ్చింది. అంటే యీ విమర్శను బయటపెట్టడానికి ఆతనిలో ఆనాడే అంకురం తన్నినట్లైందన్నమాట. పరే-ప్రథమంగా అపత్రికలో మధుకలశ విమర్శచూశాము. అది యెవరి రచనో మాకు తెలుసు. కాని, అందులో విమర్శకుని పేరులేదు. ఆశ్చర్యపడ్డాము. అప్పుడే సత్యం బయటపెట్టడం బాగుండదని ముందుగా ఆ "విమర్శ"ను పునసంహరించుకొమ్మని ఆ సంపాదకుడికి మెత్తనిసలహా యిచ్చాము- కాని, అవ్యక్తి అసలు విషయం యెవ్వరికీ తెలియదనుకొని, విమర్శ ఆపలేదు- అసలీ విమర్శకారుడెవరో పాఠకులకు కొంచెం యెరుకపరచడం యిప్పుడు మా కర్తవ్యం-

రామిరెడ్డిగారు 'పెమ్మారెడ్డిపాళెం'నుండి అప్పుడప్పుడూ గూడూరుకు వస్తూవుండేవారు. ఆ సందర్భంలోనే ఆయన్ని కలుసుకోవడం తటస్థించింది. అప్పుడు ప్రస్తావవశంగా మేము రాయప్రోలువారి పేరెత్తినాము. వెంటనే రెడ్డిగారు "మీరు మధుకలశం చూచారా" అని అంటూ ఒక వ్రాతప్రతినుండి ఆయనవ్రాసిన మధుకలశ విమర్శను చదివి వినిపించారు. దీన్నిమీరు ప్రకటింపలేదేమని ప్రశ్నించాము. అందుకాయన "అదీ-యిది ప్రకటనార్థం వ్రాసిందికాదు. వేరుకరు-పుడునుపోకకు, నావరకే వ్రాసుకున్నాను; రాయప్రోలు సామాన్యుడుకాదు- నాకు ప్రియతముడు. ఒకసమయంలో ఆయన ప్రబోధపూర్వక పద్యాలనుచదువగా విని చకితుడ్నయ్యాను- అలాంటివ్యక్తిమీద ద్వేషబుద్ధితోవ్రాసిన విమర్శ కాదు" అన్నారు. ఆయన సంభాషణలో యీషణ్మాత్రమైనా సుబ్బారావుగారిమీద ద్వేషభావం వ్యక్తమానంకాలేదు- అందువల్ల దానిప్రకటించేతలంపే రెడ్డిగారికి లేదనితేలింది. సహృదయులతో ఒండొరుల్ని కవులు విమర్శించుకోవడం (పత్రికాముఖాన కాదు) అభ్యుదయహేతువేమో! అని మేమూ అనుకున్నాము- రెడ్డిగారు ఆదేసందర్భంలో రాయప్రోలువారి పదాన్యతనుకూడా శరదా శ్లాఘించారు-

ఇటీవల ఒంగోలులో సుబ్బారాయుకవిని కలుసుకొన్నప్పుడు వారు రెడ్డిగారి పద్యాలకు సంతాపసూచకంగావ్రాసి జమీన్‌రైతుకిచ్చిన పద్యాలను వినిపించారు. వారి హృదయంలో కూడా రాతకవుంమీద చిన్నచూపు యేమాత్రం గోచరించలేదు- మరొకమాటన్నారు. కవికుటుంబంలో వర్ణభేదాలకు తావులేదు. మనుచరిత్రను బౌసినీ, వసుచరిత్రను కాదంటామా! అని. దీన్నిబట్టి వారి విశాలహృదయం విదితమౌతూవుందికదా! కాని, ఆతర్వాత జరిగిన విషయమే చాలాఆశ్చర్యకరమైంది- రెడ్డిగారు చదివి వినిపించిన విమర్శే కర్తృనామరహితంగా హఠాత్తుగా 'అరుణరేఖ'లో మాకు సాక్షాత్కరించింది- మేము చకితులమయ్యాము- అప్పుడలా విశాలహృదయం వెలిబుచ్చినరెడ్డిగారే పోయాపోయా చేజేతులా అప్రతిని ప్రకటనార్థం యితరులకు ప్రసాదించిపోతారా? కాదు; కాని, అది యేలాగో బయటికి వచ్చింది- విమర్శంతా ఒకేదఫా ప్రకటించక ఒకటి రెండూ, మూడుగా సంచికల్లో పడుతూవున్నవి- అందుకనే దీన్ని "తెరవెనుక భాగవతం" అన్నాము- మొదటి పరామర్శలోనే నాజూకుగా యీకర్తృనామ విషయం నొక్కివక్కాణించబడ్డా సంపాదకుడు బయటపడకుండా "విమర్శకుడు" అనిమాత్రం విమర్శమీద ఉటంకిస్తూ వాడుకొంటున్నాడు. దానికి కారణం యీ: పేనని మీరిప్పుడు తెలుసుకోవచ్చు-

తన గురువుగారి పాపకాలం నిలుపజాలదేమోనని, కొన్ని పేరవ్రాతలు చేరిని కలిపివేస్తూ యీపనికి పూనుకొన్నారా అనిపిస్తుంది. కాని అలా భయపడవలసిన అగత్యమేముంది? పాపకాలంగోరుకు రెడ్డిగారి చేరినయినంతవరకూ మెటల్‌క్లోన్ కాంక్షతో కట్టకొని పోయ్యారు- యుక్తాయుక్తాలు ఆలోచించకుండా, ప్రత్యక్షదృష్టితో యీలాంటిపనికి దిగడం మంచిదనిగాదు- అన్ని మంచిలాట్లోను సముచిత మర్యాదలందిన సింహపురి కవిజ్యోతికి యీనాడు యిలాంటి అపవాదం ఏర్పడడానికి అవకాశం ఏర్పరచడం శోచనీయం-

రాయప్రోలు రామిరెడ్డిగార్ల రచనలను వీరు బాగా పరామర్శించుకొనివుంటే యీ విమర్శ ప్రచురణకు పూనుకొనియుండరు- విశాలసాహిత్య ప్రపంచంలో సంకుచిత భావపక్షితలకు తావులేదు.

విశ్వజనీనదృష్టి- విశాలహృదయమున్నదే అభ్యుదయం- వీరు తద్వ్యతిరేకదృష్టితో మధుకలశ విమర్శను ప్రకటిస్తుండడంవల్ల పాపకాలను తమకు తెలియకుండానే పిరంగులముందు నిలబెట్టినవారవుతున్నారు. రెడ్డిగారినిగూడా అభిమానించే అన్మదాదులకు యిది తలవొంపుగావుంది.

పరిచర్య రెడ్డిగారికీ కీర్తిమూర్తికి కళంకాన్నాపాదిస్తున్నది- కావ్యకలన రెడ్డిగారిపూర్వకాలికే భంగకరంగావడం విచారణీయం

మధుకలశం పాపకాలవంటి పుస్తకాలే యిప్పటికి పుట్టలేదని, యికపుట్టబోవని అనుకోవడంగూడా పొరపాటే! గొప్పవాళ్ళు. గొప్పవస్తువులు ఒకరివెంట మరొకరు, ఒకదానివెంట మరొకటి ప్రవాహంలో వస్తుండడం సాంప్రదాయం- దానని వెంగపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఎవరికీలేదు. రచనాపరిశీలకులనువదలి ఆదేపనిగా రంధ్రాన్వేషణకు పూనుకొంటే భారతంపైతం పటాపంచలై కూర్చుంటుంది.

అసలీ యిరువురుకవులు ఒకర్నొకరు ప్రేమించుకొని అభిమానించుకొన్నవారు. మనకెందుకీ గొడవ? మరిన్ని రెడ్డిగారు గతించినవెనుక యీవిమర్శలకు పూనుకోడం ఏమాత్రం ఉచితంకాదేమోనని మాయభిప్రాయం- ఇప్పటికైనా మించిపోయిందిలేదు- పొరపాట్లుదిద్దుకోడం వుత్తమపురుషలక్షణం.

"జయంతి తే సుకృతినో
రససిద్ధాః కవీశ్వరాః"

ఘాలి సుబ్బరామయ్య ప్రత్యుత్తరము

6—11—48 తేది వెలువడిన "జమీన్ రైతు"పత్రికలో నాపై ఆరోపింపబడిన అంశములకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు భారము నాపైగలదు- అందులకు సమగ్రముగ ప్రత్యుత్తరమును తయారుచేసి ప్రకటనార్థమునకు పంపుటకుముందు నా శ్రేయోభిలాషులకోరు వారిసలహాను పొందుటకు వారికిచూపగా నేను అప్పుడనుకున్న కాలములో దీనిని పత్రికలో ప్రకటించుట క్షేమకరముగాదని సంజాయిషీయగుటవలన ఆ ప్రయత్నమును ప్రస్తుతము విరమించుకొనినాను. అప్పుడు పరిస్థితులనుబట్టియే నా ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటింపగలనని విన్నవించుకొనుచున్నాను—

ఘాలి సుబ్బరామయ్య,
సంపాదకుడు - "ప్రజాసేవ" నెల్లూరు.

నెల్లూరు తాలూకా రైతుల సభ

1—12—48 తేది మధ్యాహ్నం 1 ఘంటలకు మాయింటిలో సమావేశము కాగోరుచున్నాను.

చర్చించబోయే విషయాలు:—

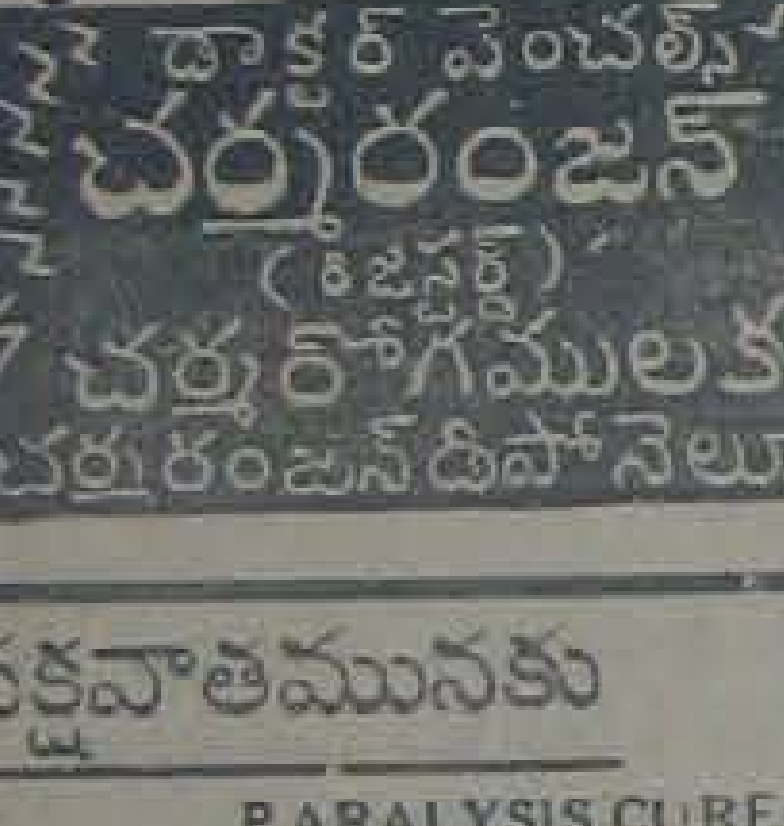
(1) తమ తమ కాలువలక్రింద ఉండే పిటియిబ్బందులను అర్జీలమూలముగ వ్రాయించి (పైపుచేయించి) రీహాబెల్ అసిస్టెంటు ఇంజనీయుగారికిచ్చుట.

(2) ఆయకట్టు సాగుబడిలెఖలకు మూవర్ షైటర్లను ఇప్పటిలో అంతవరకు రైతులు చూపిన వహకారము.

(3) ఓ కొట్ల ప్రభుత్వతెరువుల మరమ్మతు స్కీము.

ప్రతికాలువక్రింది రైతులు తప్పక రాగోరెదను-

పెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,
కావనసభ్యుడు.

—క్షీరబల—

పక్షవాతము - రక్తవాతము - కీళ్లనొప్పులు

మొదలగు సమస్త వాతవ్యాధుల

పోగొట్టును.

కల్పాశ్రమము — నెల్లూరు

ధాతువృద్ధికి

★ ఆనందరసాయనము

★ సీసా 1-కి రు 5-0-0 లు

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు,

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

పిల్లల లివర్ ప్లీహా వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,

11, దత్తీఅమ్మవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.

మండపేట బ్రాంచి:
1, పెండ్యాలవారివీధి, తూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి:
16, పుగళేందిస్వామివీధి, తెప్పకుళం P. O.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును.

లోకాభిరామాయణం

★ ★ ★ ★ చండి జగన్నాథం ★ ★ ★ ★

ద్రోంగలుపడిన ఆరునెలలకు దొరికింది భూమి. దాయి అని మొరిగినవి. కాశ్మీరంలో ఆజాద్ కాశ్మీర దృందం అనే పేరిట వ్యవహరించే దు-దగీండ్రి సేనలు పాకిస్తాన్ సేనానాయకుల అధ్వర్యాన పోరాడుతున్నారని. వాస్తవంగా పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమే ఆ సేనను నడిపిస్తున్నట్లు సాక్ష్యాధారాలు దనీ ప్రపంచరక్షక లోకోద్ధారక 'గ్రామసింహ'ముల కూటం పల్కింది. (తాత్పర్యం: గ్రామాన్ని గ్రామసింహం కాపాడినట్లుగా, ప్రపంచరక్షణకు అవధ్యం దవుతైన కాశ్మీర్ యూనో కమిటీవారు పూనుకున్నారు) ఏట్లయు లేనేం దొంగతిరుగుళ్ళు తిరిగి. తిరిగి కమిటీ వారు నిజం తెలుసుకున్నారు. తెలుసుకుని ఏంచేస్తారు అని అడగకండి. తెలుసుకోవడమే యింత ప్రమాదకరమైతే, తెల్పుకుని మరి ఏమోచేయడం కూడానా! బాగవుంది మీరనేది!

☘

భ్రవభూతికి స్మారకచిహ్నం పద్మపురంలో నెలకొల్పవలెనని ప్రయత్నాలు ఆరంభమైనవి. ఉత్తర రామచరిత్రను రచించిన కావ్యపిరికి స్వతంత్రభారతంలో ఇంతటి స్మరణగల్గడం ప్రశంసనీయమే.

జాతీయాత్మ దాపిసారస్వతంలో అతిసుందరంగా మనోహరంగా ప్రత్యక్ష మవుతుంది. కావ్యమే లేకుంటే, నాగరక జీవనమేముంది? టెక్నీషియన్ శ్రమ, కౌశలం దేశీయసంపత్తిని వృద్ధిచేస్తుంది. కవి బ్రహ్మ కల్పన మనోవికాసం కల్గిస్తుంది. ఈరెండూ పక్కజీవనానికి ముఖ్యమైనవి.

ఐతే ప్రాచీనసారస్వతం పఠించేటప్పుడు ఒక విషయం గమనించవలెను. ఆకాలంలో ఏది పరమార్థమో, అదివస్తువే పరమార్థంగా నాటిరచనలలో వుంటుంది. పిదప పరిస్థితులుమారి. పరమార్థ విషయంలో మార్పుకల్గింది. తమకాలానికి ముందునడిచే వారు కొందరున్నారు. సర్వకాల సర్వావస్థలకూ ఉపకరించే ధర్మంతర - సత్యంవద సూత్రాలు అంచరి రచనలలోనూ వుండవచ్చును. కాలానుగుణ్యంగా సత్యస్వరూపం, ధర్మనిర్ణయం పరివర్తనం పొందుతూవున్నా. మహామహులైన రచయితల కావ్యకల్పనలో అందరికీ మహదానందం లభ్యమవుతున్నది.

చక్కగా ఎడిట్ చేసి, మంచి ఉపోద్ఘాతాలు వ్రాసి ఏంటటి ప్రాచీన గ్రంథమైనా చదివి ఆనందించగలం. హాయిగా చదువుకోవాలెగాని "అధ్యయనం" అని చెప్పి అందర్నీ దంపడం కూడనిపని. శ్రద్ధగలవారు అధ్యయనం చేయనే చేస్తారనుకోండి. అది వేరే విషయం.

విజ్ఞానం ఏకం. ఇది ఏకప్రపంచ నిర్మాణానికి ఒక దారి. భవభూతి, బెర్నార్డ్‌షా, కాళిదాసు, షేక్స్పియర్, రవీంద్రనాథటాగూరు, హెచ్. జి. వెల్స్, ఐన్‌స్టీన్, రామన్‌గారల కృషి లోకోత్తరమైనది.

☘

మన్గురూ మూడు దోవలుతీశారు. (1) సమాజంలో మార్పు. (2) అంతర్ముఖమైన విచారణ (3) వివేకంగల్గిన ప్రవర్తన.

మొదటివారు సుప్రసిద్ధులైన బెవెరిడ్జ్ ప్రభువు. నూతన బ్రిటన్ నిర్మాణానికి పునాదులువేసిన మహుడు. సామాజిక శాస్త్రాలను మానవచరిత్రలో ముఖ్యమైన అంశంగా పఠించవలెనని, ఆయాశాస్త్రాలలో ప్రావీణ్యంగల వారికి ఇతర శాస్త్రములలో పరిజ్ఞానం కొంత వుండవలెనని ఆయన అభిప్రాయం. తన కోపమే తన శత్రువు తనశాంతమే తనకు రక్ష. దయ. చుట్టంబౌ...........అన్నట్లుగా సుమతియైన ఉప్రభువు 'మానవునికి మానవుడే శత్రువు' అని సూచిస్తున్నాడు. తమ్ము తానెరిగిన అనగా సమాజంలో తన ఉత్తమస్థానాన్ని తాను గుర్తించి, ప్రపంచక్షేమంకోసం మానవుడు పాటుపడగలడని ఆయనసూచన.

రెండవ పెద్దమనిషి 'క్రొంగ్రొత్త ధైర్య ప్రపంచం' (Brave new world) అనే గ్రంథం వ్రాసిన ప్రఖ్యాత అల్డస్ హక్స్లీ. గమ్యములు. సాధనములు (Ends and Means) అనే గ్రంథాన్ని రచించి ఈయన మహాత్మగాంధికి ఆత్మీయుడాయెను.

మొదట పేర్కొన్న గ్రంథం చాలాకాలం క్రితం హక్స్లీ వ్రాశాడు. ముందెప్పుడో రాబోతవని ఆయన అందులో వ్రాసినవన్నీ అప్పుడేవచ్చి కూర్చున్నవి. టెలివిజన్-రాడార్- సూక్ష్మవిమానం రాకెట్ రీతిన గ్రెనా, వగైరాలన్నీ. ఇన్ని జరిగినా పెరిగేజనాభాకు తిండిలేదని లోకం అల్లాడుతున్నది.

అందుచేత దూరిక మీ ప్రశ్నను ప్రసరిస్తున్నవి. జీవితాలను పూర్తిగా మార్చివేయకుని. హాయిదొరకక బాధపడడం మంచిదికాదోయ్! కొంచెం అంతర్ముఖమైన విచారణచేయవోయ్! బుద్ధుని బోధను వినరయ్యా! పూర్వపు పుణ్యులమాటలు కొంచెం వినలేరా!- అని అల్డస్‌హక్స్లీ ప్రబోధం.

హక్స్లీ చెప్పు - చేతలకు దారితప్పాలంటే మనిషికాదు. తాపిదవరికే రామకృష్ణమఠంలో చేరినాడు.

మూడవవారు జె. బి. ప్రీస్ట్లీ. ఈయన గొప్పనవలాకారుడు. ఇటీవల యుద్ధప్రేరేపణచేత. విచారంగా సాగింపారు.

ఈయనంటాడుగదా:- "మీకు మతులున్నాయా, లేవా? తెగవులెందుకురా, ఇంతస్వల్పమైన సంగతికి మీరు జ్ఞానహీనులై, ద్విపాదపశువులై ఉదుపరి చతుష్పాద జీవులకంటే అధ్వాన్నంగా ఏలిస్తున్నా రెందుకు? అగ్రరాజ్యాలకు ఈయన సంబోధనము

ఒక ఊరిలో ప్రయివేట్ ఆసాములు నాలుకావలసిన సరకులు తయారుచేసి ఇస్తారు. మరొక ఊరిలో పబ్లిక్ కార్పొరేషన్ చేస్తుంది. మరొకతావున సోషియలిస్టు సంస్థ చేయుస్తుంది. ముగ్గురూ మీరీతులుగా పనులుచేయండి. ఎవరిపద్ధతి బాగావుంటే, దానిని లోకం అనుసరిస్తుంది. మూడింటిలో ఉత్తమగుణాలు కొన్నివుంటే, వాటిమాత్రం గ్రహించి, దేశాలు తమ ఆర్థికవిధానాన్ని దిద్దుకుంటవి.

కాలం సోషియలిస్ట్ పద్ధతికి అనుకూలం అవుతుందేమోనని అమెరికాకు భయమా? కాలం అమెరికా స్వేచ్ఛావృత్తికి అనుకూలం అవుతుందని రష్యా భయమా? అందుకని లోకసంహారణమా?

కాబట్టి ఈ 'మతయుద్ధం' విరమించండి. ప్రజలకు మీ పద్ధతులను స్పష్టంగా తెలియజేయండి. ఆల్లరిమానండి. ఏవేవికలై పర్తించండి.

అదీ ప్రీస్ట్లీ ధ్వని. ఇందుకు వల్లరు ఒప్పుకుంటే లోకాభిరామంగా వుంటుంది. లేకుంటే యుద్ధపురాణంతో లోకాభిరామాయణం సంపాప్తించేగదా!

హక్స్లీ ధోరణి విషయం ఒకమాట చెప్పవలెను. అంతర్ముఖమైన విచారణ. యోగసాధన ప్రత్యేక వ్యక్తులకుగా పరమ ప్రయోజకములేకావచ్చును గాని సమష్టి సమస్యలను పరిష్కరించుకునేదానికి అది మార్గంకాదు.

అరవిందయోగి - రమణమహర్షిగారల ప్రబోధాలు వ్యక్తులకు మోక్షమునీయగలవేగాని సమాజమునకు ముక్తిని కల్గించలేవు.

హక్స్లీ వైద్యంలో నైపుణ్యం కానము. రోగం ఒకటి - చికిత్స మరొకటి - అది కుదరదు.

బెవెరిడ్జ్ ప్రభువు సిఫారసు ఉత్తమమైనది.

---

22 తేది బొంబాయినగరం తీవ్ర తుపానుదెబ్బకు గురయింది. 83 మంది మరణించారు. 28 మందికి తీవ్రమైన గాయాలు తగిలాయి. ఇప్పటికిప్పుడే కోలుకొంటుంది. • • •

మద్రాసు కార్పొరేషన్‌కు శ్రీ ఎస్. రామస్వామి నాయుడుగారు క్రొత్తమేయరుగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

గ్రంథ సమీక్ష

పిల్లల బొమ్మల భారతం

—(o)—

రచయిత
శ్రీ మాగంటి బాపినీడు
ప్రాప్తిస్థానము
జాతీయ జ్ఞానమందిరం
6. ఏ. మౌబ్రీస్‌రోడ్డు, మద్రాసు
మూల్యము రూ 1—8—0 లు.

ఇది మహాభారతగాథ భారతవిజ్ఞాన సారస్వతమంతా యిందు పొందుపరుపబడ్డది. ఉపాఖ్యానాలు, కొంతవరకు ప్రక్షిప్తంచేసినా కురుపాండవుల పూర్వచరిత్ర చిత్రింపబడ్డది. చిన్నచిన్న కథలుగా, పుట్టాలుగా విభజించి, అందమైన బొమ్మలపేరిటిగా సర్వులచ్చుల అమర్చి. అతిర జ్ఞానంలేని పిల్లలకందరకు తెలిసేటట్లు, వృత్తాంతం పేరుకుతగినట్లు మహాభారతాన్ని ప్రకటించారు. బాపినీడుగారికలం అమోఘం, చక్కనిమదికారం. చిక్కనిశైలి. తీయని తెలుగుమాటలలో తిరుబంధాలంగా పిల్లలకు భారతాన్నంతా తినిపించారు. కొంతవ్యక్తిమైన కథ సినిచెప్పక సులభంగా, సుబోధకంగా, లలితంగా, మధురంగా, కథలుగా విర్వచించారు. వినుగన్నది మచ్చుకుగూడాలేదు. బొమ్మలను చూస్తూ చదువుతుంటే భారతవీరులంతా ప్రత్యక్షంగా కనపడుతున్నట్లు తలంపునకు వస్తున్నది. ఇది పిల్లల జాతీయవిజ్ఞానానికి మంకుటంలాంటిది, అందుబాటులోలేని ఆంధ్రమహాభారతం, ముద్దుగొలిపే చిత్రాలతో, పిల్లలహస్తగతమైంది ఈ పుస్తకంద్వారా. పిల్లలు లేత హృదయాలు భయాశ్చర్య ఉత్సాహోత్సవాలగుచు ఎంతో భాషావిజ్ఞానాన్ని, రాజకీయనీతిపరిజ్ఞానాన్ని ఈ పుస్తకపఠనంద్వారా పొందగలరు. పిల్లలను తీర్చిదిద్దడానికి ఇలాంటి పుస్తకాలెన్నో కావలసివున్నవి. బాపినీడుగారి దేశసేవకు వారి భాషాసేవలన్నాసన్ని పానతీర్చవలసివున్నది. రామాయణాన్నిగూడా యిలాప్రచురించితే పిల్లలకు ఎంతో వుపయుక్తమగునని తలంపు. పిల్లలకేగాదు పెద్దలకూ యిది అవశ్యపఠనీయమైనదే.

—వై. వి. రమణారెడ్డి బి. కాం.

• • •

ఇందుమతీ పరిణయము

(పద్యకావ్యము)
గ్రంథకర్త
శ్రీ గుఱ్ఱం వేంకటసుబ్రహ్మణ్యము
బి. ఏ. బి. ఎల్.
ప్రాప్తిస్థానము: గ్రంథకర్త, నెల్లూరు
మూల్యం: రూపాయి

కాళిదాసకృతమైన రఘువంశమహాకావ్యము లోని 5, 6, 7 సర్గలందలి ఇందుమతీపరిణయగాథకిది ఆంధ్రానువాదం. రఘువంశ - కుమారసంభవ - మేఘసందేశాలకు ఇదివరకెన్నో పద్యగద్యాలలో తెలుగుసేతలు వెలువడ్డాయి. అట్లని - రసార్ద్రహృదయుడు - ప్రజ్ఞాశాలి - ఐన కవి మిన్నకుంటారా?

స్వతంత్రరచన సాగింపలేనివారే అనువాదాలకు పూనుకుంటారన్నవాదం అంత ఆయుష్మంతమైనది కాదేమో అనిపిస్తుంది. పోనీ - నీరవమైన స్వతంత్రరచనలకు సమధిక గౌరవం సాహితీలోకం యిస్తుందా? మేఘసందేశానికి అనేకములైన అనువాదాలు ఆంధ్రంలో వెలసినాయి. కాని - వాటిలో "దీపాం"వారి తెలుగుసేత ప్రశస్తంగావుందని రసికలోకం అన్నది. అనువాద విషయంలో ఎవరిపంథావారిది - ఎవరిగౌరవము వారిది. ఒకేవస్తువునకు పెక్కనువాదములు వెలసినప్పటికినీ తానువదింపదలచుకొన్నప్పుడు దవనిద్ధుడైన కవి జంకవసిలేదు. సిద్ధహస్తుడైన రచయితలో తీరినది అనువాదమైనా స్వతంత్ర కావ్య గౌరవాన్ని పొందుతుందనడం నిర్వివాదాంశము. లావణ్యాభిజ్ఞులైన కవి కొన్నిపట్ల మూలాతిక్రమించి రసము లౌకికస్వాతంత్ర్యానికి ఆంధ్రనైషధమే ఉదాహృతి—

ఇందుమతీ పరిణయకర్తలు సంస్కారవంతులు. "ఇందరిగుణసారము కాళిదాసునిది. అజ్ఞానజనితములైన దోషములునావి." అని గ్రహించి దోషములను మన్నింపుమని పాఠకలోకానికి విన్నవించుకొనుచున్నారు. పరిణతములైన ఇట్టిహృదయములే కవితవాలసింపదగ్గవేమో! "దాన్నవి! తురుశేకావ్య"మనికదా పెద్దల సూక్తి. ఈయన రచనము నిర్దుష్టమని చెప్పవలసిన పనిలేదు. సరళసుందరములైన పదములతో ముగ్ధశైలీ విన్యాసముతో పద్యములు నడచుచున్నవి. విస్తవగతి నభిలషించక — అర్థసంప్రాప్తి నభిమానించిన శైలి ఈ కావ్యమున అనుసరించుచున్నారు. కావ్యము చాల ప్రసన్నముగ నున్నది. ఒకటిరెండు పద్యములు మచ్చునకు:

యౌవనవంతుడైన వసు
ధాధిపు నీతని భర్తగాగ సం
భావనసేయుదే, నసుశి
వంబగు చైత్రరథంబువోలి బృం
దావనమందు పల్లవవి
తాన పరిచ్ఛన పుష్పశయ్యపై
యౌవన సత్ఫలమ్ము భువ
నాభిరూప విలాసహాసినీ!

"నాగవల్లీపరీరంభ పూగతరులు
సమ్యగాలింగితైలకీచందనములు
ప్రావృత తమాల పత్రాస్త రణతలములు
మలయగిరి తావుల విహంపుమా సఖమ్ము

—ముదివర్తి కొండమాచార్యులు.

గాంధీమహాత్ముని

ఉత్తమపురుష లక్షణములు
రచయిత: శ్రీ కొలిపాక ఆదినారాయణశర్మ
పూజారి.
ప్రకృతిచికిత్సా పుస్తకాలయము విజయవాడ.
వెల 0—3—0

ఇది సుమారు 40 పేజీలుగల యొక చిన్న వచనగ్రంథము. దీనిని పూజ్యులగు గాంధీమహాత్మునకే అంకిత మొనర్చినారు. గ్రంథ మార్గం తము వ్యవహారికమున వ్రాయబడియున్నది. మహాత్ముని ఉత్తమపురుషుడన్న విషయమి రుసుబోధక మొనర్చినారు. గ్రంథమంతయు సంపూర్ణముగా చదువ మత్సాహమును గొల్పుచున్నది. బాపూజీ చరితమందు కొంతవరకు తెలుసుకొనవచ్చును. ప్రకృతజీవనము, ప్రబోధములు అను శీర్షికలు చక్కనున్నవి. ఈ రచయిత యింకను యిట్టి పూజనీయ చరితుల చరితలు వ్రాసి లోకహస్తమున కందించుగాక

• • •

బాపూజీ నిర్యాణము

రచయిత: శ్రీ పోలూరి హనుమజ్జానకి రామశర్మగారు. వి. ఆర్. కాలేజి, నెల్లూరు.
వెల: 0—6—0

ఇందలికవి కవిగారి కరుణారసమున హృదయమునుండి వెలువడిన యొక దీర్ఘకావ్యము. సుమారు నూరు పద్యములుగల ఈ కావ్యము పూజ్యులగు మహాత్మాగాంధీజీ చరిత్ర మచ్చు టచ్చుల నడరినది. అందెక్కుడుగా నిర్యాణము గూర్చి వర్ణింపబడినది. ఒక దినమున భాషలు మనప్రణష్ట్యాకారమును తీర్చిదిద్దినారు. కవిత సుధారామృతధారల దాలువలె జాలువారినది.

* కొరవ 8వ పేజీలో—

చందా మార్పు

1949 జనవరినుండి జమీన్ రైతు సంవత్సర చందా రు 6—0—0 ల నుండి రు 6–4–0 లకు హెచ్చించవలసినది.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

సర్వధారి కార్తీకబహుళ ఏకాదశి
26–11–1948 :: శుక్రవారం

వ్యవసాయ సంస్కరణలు

భారతకాంగ్రెసువారు నియమించిన వ్యవసాయ సంస్కరణల సంఘంవారు కుమరప్పగారి అధ్వర్యాన మద్రాసులో విచారణసాగిస్తున్నారు. రైతుల భావిభారతాభ్యున్నతిని గూర్చి దీర్ఘ దృష్టితో ఆర్థికసమత్వానికి దోహదమిచ్చేసంధాలో తమ అభిప్రాయములను చెప్పవలసివున్నది—

భారతదేశం 7 లక్షల 50 వేల పల్లెటూళ్లు కల్గివున్నది. 100.కి 80 మంది వ్యవసాయముమీద ఆధారపడియుండునది. కావుననే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికిముందు గ్రామస్వరాజ్యాన్ననుభవిస్తూ ఐకమత్యంగలిగి ధనవంతులు-పేదవాళ్లనే యీర్ష్యాసూయలులేక కోర్టులకెక్కక - పరాయిదేశంపై ఆధారపడక - స్వయంసమృద్ధంగా విరాజిల్లుమందినది. నాడు వృత్తులసంఘర్షణ లేకుండా వికేంద్రీకరణ పద్ధతితో — సమానభావమున నడచినది. పెద్దా-చిన్నా తారతమ్యము — పుణ్యపావముల భయము యిత్యాది మనోభావములచే సమాజాభ్యుదయతత్వముననడచుచుండినది

నేడో — బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వము వచ్చినతర్వాత అనాదిగా సుఖసంపన్నయుతమై అభ్యుదయమార్గమున నడచుచుండిన పల్లెటూళ్ళ పునాదుల పెకలించివేయబడినవి. పల్లెటూరి వృత్తులు చెడగొట్టబడి కేంద్రీకరింపబడినవి. సామాజికతత్వం నశింపజేసి వ్యక్తిత్వముకు ప్రాధాన్యత యివ్వబడినది. గ్రామపంచాయితులు అడుగంటినవి. చీటికి-మాటికి కోర్టులకెక్కింపబడినవి. పరాయిప్రభుత్వం శాశ్వతముగ నాటుకొనుటకవసరమైన అన్ని మార్గాల ప్రవేశపెట్టబడినవి. కావున యీవారు చూచుకొనబోతే అంతా చెడిపోయినది. యిది నేటి పల్లెటూళ్ళదుస్థితి—

దీనికంతకూ - కారణమైన పరాయిప్రభుత్వం తొలగిపోయినది. పదిహేనుమాసములనాడు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం పొందగలిగాము-రాజకీయస్వాతంత్ర్య మొచ్చినదేగాని ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమురాలేదు. కావున ప్రజల ప్రభుత్వం సహకరించి ఆర్థిక పునర్నిర్మాణ చేసి పల్లెటూళ్ళ సుఖిశంగా - ఇంత కూడు గుడ్డకలిగి స్వయంసమృద్ధమై ఐకమత్యముగలిగి వికేంద్రీకరణ పరిశ్రమ విధానంతో కుటీరపరిశ్రముల అభివృద్ధిపరచి తిరుగా భారతవర్షమును అభ్యుదయకర మార్గముల నడుపవలసివున్నది. అందులో ముఖ్యమైనదే యీ వ్యవసాయసంస్కరణల ప్రయత్నము. ఈ సంస్కరణలకు ప్రథమసోపానమే జమీందారీ విధానపురద్దు. కాని దానిలోగూడ దీనిమూలసూత్రాలెరుగని ధాండముల స్వార్థపరత్వంతో - ప్రైవేటుమాండువారి అనాలోచితతతో యీ విధానంగూడా పూర్తిగా నెర వేరలేదు. జమీందారీలకు - ఇనాంగ్రామాలకు యీ విషయంలో వేరు యేమిలేదు. రెండూఒకటే. కాని ఇంకా కొన్ని ఇనాంల అట్లేవుంచబడినవి- ఇది కేవలం అనుచితకార్యం. ఈ ఇనాములనుగూడా రద్దుజేస్తేగాని యీ సంస్కరణల విధానం ముందుకు సాగదానికిలేదు. కావున ఆ విన్నిటికంటే ముందు ఇనాములను వెంటనే రద్దుజేసి తీరవలెను—

తర్వాత గ్రామములలో ఐకమత్యం సమకూరుటకు, వ్యవసాయం అభివృద్ధిమార్గమున నడచుటకు రైతు, కౌలుదారు, వ్యవసాయకూలి యీముగ్గురి భిన్నదృక్పథములను ఏకం చేయుటకు యీ వ్యవసాయ సంస్కరణల ద్వారా మార్గమన్వేషింపవలసివున్నది. ఇదిట్లే సాగనిచ్చినయడల కమ్యూనిజాన్ని ఆహ్వానించిన వారమౌతాము- ఆయాదేశముల హ్రస్వదృష్టితో దేశాలు దుర్గతిపాలై పోతున్నవి. కమ్యూనిజం చైనాను కబళించింది - ఇండోచైనాలో కాలుబెట్టింది - మలయాలో గల్లాజేస్తున్నది - దచ్చిదీవులలో కలవరపెడుతున్నది - బర్మాలో విజృంభిస్తున్నది- యింతవరకు దాని దురాక్రమణపూర్తయిన వెనుక యిక మనమే మిగిలియున్నాము- దాని విషబీజాలు మనదేశంలోగూడా అప్పుడే మొలకలెత్తుచున్నవి- అట్టి అవకాశమును లేకుండా చేయుటే మన ప్రధానకర్తవ్యము—

పూర్వము మనదేశంలో వ్యవసాయము సమష్టిగా జరుగుతున్నట్లు అనేక నిదర్శనములున్నవి. జాయింటుపట్టాలు - వీసబడి దామాషాలు - సాముదాయకబీళ్ళు యివన్నీ దాని పూర్వరూపాలే. పల్లెల్లో సమష్టివ్యవసాయం వున్నందువల్ల అందరి దృక్పథాలు ఒకము ఖంకావడానికి అవకాశమున్నది. గ్రామ సంఘముల ద్వారాగాని - పరపతిసహకార సంఘముల ద్వారాగాని భూములనన్నిటిని ఏకంజేసి పట్టాదారును - కౌలుదారును - వ్యవసాయకూలీని యేకంజేసి వ్యవసాయం చేయించిననాడు అన్ని చక్కబడగలవు. అప్పుడు గ్రామమొత్తంమీద సాముదాయక పశువులబీళ్ళు ఏర్పడగలవు- వాటిలో అందరి పశువులు మేయవచ్చును. పండినపంటలో భూ ఖామందుకు ఏదైనా ఒక దామాషా యిచ్చి తక్కినపంటను అందరు పంచుకోవచ్చును- గవర్నమెంటు భూములనుగూడా ఏకంజేసి వారికిస్తుటపోను - తక్కిన ఫలితాన్నిగూడా యీ విధంగా పంచుకోవచ్చును. ఇట్లే వ్యవసాయబ్యాంకులుపెట్టి వ్యక్తుల వడ్డీవ్యాపారాన్ని లేకుండాజేసి వారిడబ్బు నంతా యీ బ్యాంకుద్వారానే వ్యవహరించునట్లుజేసి గ్రామస్తులకవసరమైన అప్పుసప్పులు యీబ్యాంకులమూలంగా తీసుకొనునట్లు చేయవలెను- గ్రామసంఘములకున్నూ - యీగ్రామ బ్యాంకులకున్నూ తాలూకా—జిల్లా కేంద్రాము యుండవలెను- ఈ బ్యాంకులలో మిల్వవున్నధనంతో ప్రాజెక్టులు - వికేంద్రీకరణ పరిశ్రమలు స్థాపింపజేసి వ్యవసాయమునకుపోను మిగిలిన జనానికి పనిపాటలు కల్పించవచ్చును- ఈ పథంగా చేసినయెడల పల్లెటూళ్ళలో వర్గవైషమ్యములు నశించును. వ్యవసాయము అభివృద్ధియగును- దుర్భిక్షులు చిర్చిపోవును- చీటికిమాటికి కోర్టులకెక్కే అవకాశంలేకుండాపోవును.

కావున యీసమష్టివిధానమునతప్ప మరేసంస్కరణలు చేసినను వర్గద్వేషాలు హెచ్చి యితరవుపద్రవశక్తులకు తావిచ్చినట్లగును. సంకుచిత దృష్టులు — తాత్కాలిక ఆలోచనలు మాని - చిన్నచిన్న సంస్కరణలతో కాలము వ్యర్థిబుచ్చక యీ విధమైనమార్గముతో పల్లెటూళ్ల ప్రజానీకాన్నంతా పై దృష్టికి ఆకర్షించి వ్యష్టితత్వాన్నుండి సమష్టితత్వానికి మార్చి గ్రామాభ్యుదయానికి తోడ్పడుదురుగాకయని కోరుచున్నాము —

● రాపూరుక్షోభ ●

—:o:—

బియ్యం ప్రజలకు 2 ఔన్సులున్నూ, అధికారులకు 4 ఔన్సులునా?

నేను 24 తేది రాపూరుపెళ్లి పరిస్థితులన్నియుంగా చూచాను. పేటలో తలతాయపెళ్లెటికితే తిండికోరను గూర్చి ఆర్తాలగోహం ము గోలపెడుతున్నారు- టవునులో యెక్కువమంది బియ్యంతినేవారే-

పరిస్థితులు

ఈటవునులో ఇన్‌ఫార్మల్‌రేషనింగ్ అమల్లోవుంది- గ్రామజనాభా షుమారు 3, 4, వేలవుంటుంది- గతవనపిలో వరివంటబొత్తిగాలేదు. జొన్నఅక్కడకూడావండినా తమసంగతిగూడా చూచుకోకుండా హెచ్చుధరకు బ్లాకులో అమ్మివేశారు. పట్టవండివుంటే యింతగొట్టుపుండదు. తిరానోటికాడకొర్ర యెండిపోయింది- ఇక బైటనుండివచ్చేబియ్యపుగింజంతోనేకాలంగడపాలె.

డొగ్గున్నూ, దరిద్రమున్నూదప్ప ఇక ఇక్కడమండి ఎగుమతియయ్యేవదార్థమేలేదు. డొగ్గాగూడకొందరికి మాత్రమేదప్ప యితరుల కవకాశంలేదు. అందుమంచి తిగివకూలీనారీగూడాలేదు. కదాచిద్వున్నా కొమక్కొండానికి గింజలేదు. ఒకవేళవున్నా బియ్యంశేరు 0—14—0 లు అదీపుష్కలంగాదొరకదు. దొరికినా పేదసాద 0—14—0 లు పెట్టి కొనితినడంసాధ్యమా! రామరామ! ఎంతదుర్గతివచ్చిదిరా దేముడా!

ప్రజలకు 2 ఔన్సులున్నూ, అధికార్లకు 4 ఔన్సులునా?

బియ్యం స్టాకులేవు- కోఆపరేటివ్ రిటైల్‌షాపులు రెండిట్లోకలిసి 8 బస్తాలు వున్నవి. యివి చిన్నపూటలు వస్తవి! 24 తేది నుండి ప్రజలకు బియ్యపుకార్డులకు దినానికి మనిషికి రెండు ఔన్సులున్నూ, మిశ్రమకార్డులకు నవఖులు 1 కి ఒక ఔన్సున్నూ యివ్వమని వుత్తర్వులట. ఎంతఘోరమయ్యాయిది! సరే ప్రజలకుమాత్రం 1 కి రెండుఔన్సులున్నూ అధికార్లకుమాత్రం 4 ఔన్సులునా? అదీ ప్రజలకు ఏదినానికి అదిసమున్నూ, అధికార్లకు 4 దినాలకు ఒకమాటు రేషను యిస్తున్నారు. యిది ఏవరాపికే సహించడంలేదు. అధికార్ల దుశ్చేష్టలవల్ల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికే తలవంపులుగావున్నది. ప్రభుత్వాన్ని నిందంపాలుతేస్తున్నారు. ఇక్కడపరిస్థితులు మంత్రులకు తెలియవు. తమరాజ్యంలో ప్రజలు సుఖంగా వున్నారని వాళ్లు అనుకుంటున్నారు. ఓ మంత్రిపుంగవులారా! ప్రజలు అన్నమో రామచంద్రాయని అల్లాడిపోతున్నారయ్యా! అధికారులు మీకండ్లకు గంతగట్టి మిమ్మల తిట్లపాలుచేయుచున్నారయ్యా! కొందరు అధికారులు తమపొట్టలునిమురుకొవడమూ, తమచేతులకు మెరుగ్గావడమేచూస్తున్నారుగాని ప్రజలగోడు వినడమూ, చినడమూలేదు. ప్రజలకడుపులు చూస్తే కడుపు దరుక్కొంపోతున్నది

దేముడికిగూడా చిన్నచూపే!

ఒక్కొకచోట వర్షం కుండపోత పోస్తున్నాడు. ఒక్కొకచోట వాలాస్వల్పం- ఈతాలూకాలో యివ్వటికి చాలినంత వర్షంలేదు. ఇది అనూరాధకార్తెయింకాకురిని ఏమి ఏకున్నుందిలేండి! ఒకమూల దేముడు- ఒకమూల అధికారులు ఏడిపిస్తుంటే యిక బ్రతికేదెట్లా? 24 తేది కలెక్టరు యిక్కడ మకాంవేసియున్నారు- ప్రజలంతా చెప్పుకున్నారు. ఏంతేస్తారో చూడాలె!

కొందరు ఇప్పుడు బియ్యమూ, వానలుగొడుతున్నవి ఎట్లాతినమంటారండి? అంటారు. కొందరు ఏదో ఒకబియ్యము కడుపునిండాయిస్తే చాలునంటారు? అదట్లనే, యిదిట్లనేవుంది.

తక్కువ సప్లయి

వెంకటగిరికి నెలకు వెయ్యికట్టలిస్తే—మాకువుమారు 250 దామాషా కట్టలు యిస్తున్నారని గోలపెడుతున్నారు. ఇంతకూ జాస్తీ నోరుగల్లవాళ్లు లేకపోవడమే యీ దౌర్భాగ్యానికి కారణమనుకుంటాను.

ప్రభుత్వపుమాట

ప్రభుత్వము మనిషికి 6 ఔన్సులలెక్కన యిస్తానన్నది. కాని ఆచరణలో దినానికి 2 ఔన్సులుగూడా గతిలేదు.

జొన్నలధర రు 600 లు

బజారులో జొన్నలు అక్కడక్కడా అమ్ముతున్నవిగాని క్రయం తూ॥ 1.కి రు ౫౦౦—౬౦౦ లు ధరగలిగివున్నవి- అంటే పుట్టి రు 600 లన్నమాట. శ్రీవాదురన్నట్లు ఈ తాలూకాలో "కనుమాత్రం దైవ జొన్నకూడే గుడుచుగా" అన్నట్లున్నది- ఇంత ధరపెట్టి అవిమాత్రం కొనేదెట్లా?

తక్కువకొలత

పైనుండి వచ్చిన అయ్యే బియ్యపు బస్తాలలో కట్టకు 4.5 శేర్లు తగ్గుతున్నవని ఆరోక ఫిర్యాదు- అధికారులు యిది చెక్ జేసి యిదన్నా దర్యాప్తుకో గూడదా!

కాలమానము

తాలూకాలో అన్ని చెరువులు అట్లే- జొన్న అంతటా వేసియున్నది. వర్షం: వరికి ఉపకరించకున్నా - జొన్నచెరువుకు మాత్రం ఉపకరించినదటాను రైతులు. యీదేవర్షమైతే జొన్నపండుతుంది - వరి పోతుంది- ఇంకా వర్షంకురిస్తే వరి పండుతుంది - జొన్నపోతుంది- అరిచిలో తెల్లపురుగుడు లాగాకాచింది- కావున జొన్న పండుతుందంటారు పెద్దలు-

ఉపసంహారము

పరిస్థితులు తారుమారుగా వున్నవి. మీరు ఏరోతింకో ఎటితేస్తున్నది మాకుతెలుసు. కాని తాము ఒకమాటు స్వయంగావచ్చి దర్శించమని కాసవనవట్యులకు విజ్ఞప్తి.

—మా ప్రత్యేకవిలేఖరి

వెంకటగిరి రాజాగారి కుంభకోణం

●

185 అగ్రహారాలను తన నౌకరిపేర దానపత్రం పుట్టించుట

జమీందారీ రద్దుబిల్లు కుంభకోణ సందర్భంలో 185 అగ్రహారపు గ్రామాలను రాజాగారు తన నౌకరగు తిరుమలిశెట్టి కేశవదాసు పేర 27.4.46 తేద ఒక దానపత్రంవ్రాసి 11.5.46 తేదిన రిజిస్టరు చేసిరి.

ఈ 185 గ్రామాలకిమ్మత్తు రెండు వేలరూపాయలట ఇందుకు ఉపయోగింపబడిన 27.12.39, 28.4.40 తేదులుగల పాతస్టాంపులు బెజవాడరామచంద్రారెడ్డిగారి ముఖ్యబంధువగు నెల్లూరు తా॥ కొమరికవాస్తవ్యులు ముంగర సుబ్బారెడ్డిగారివలన సంపాదింపబడినవి.

1.7.46 తర్వాత జరిగిన మార్పులు చెల్లనేరవు- వివరాలుతర్వాత.

నెల్లూరు నలుమూలల్లో

— విమర్శకుడు —

నెల్లూరుతాలూకా రైతులసమావేశం 1 తేదిగాదు 2 తేది అని తెలుసుకోవలెను.

• • •

రాష్ట్రాంతర హెర్బ్యం బారు వుట్టి సుమారు రు 203-6-7లు అవుతుంది. వివరాలువచ్చేవారం-

• • •

గూడూరుతాలూకా గ్రామాధికార్ల సభ 27 తేది కోటలో ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారధ్యక్షత జరుగుతుందట.

• • •

రాపూరుతాలూకా అభివృద్ధిసంఘస్థాపనకు జరుగు సమావేశము 28 తేది జరగదని డిసంబరు 5 తేది రాపూరులో తాలూకా రైతుకాంగ్రెస్ యాజమాన్యమున మహాసభజరుగునని అన్నదాత వెంకటచలమయ్య ప్రకటిస్తున్నారు.

• • •

రాపూరు:— డాక్టరు మంచివాడేగాని తగినన్ని మందుల సప్లయిలేదు. హెడ్‌క్వార్టర్ హాస్పిటల్‌గదా పదివరకలన్నా లేకుంటే అదివుండి లాభమేమి?

తాసిల్‌దారు వగైరాలమీద ఫిర్యాదొచ్చినప్పుడు వారలట్రాన్సుఫరుచేసి విచారించవలెగాని వారిని కృష్ణాదేవిదేవరమాదిరివుంచి విచారించడంలో న్యాయంగలగదని మాఅభిప్రాయం. కలెక్టరువారు దీన్ని గమనిస్తేమంచిది.

• • •

అన్నావల్లి బస్‌క్రింద 24 తేది కోవూరులో మల్లె రమణమ్మనే బిడ్డ పడి చనిపోయింది.

నీటిమట్టం

25 ది లెక్కప్రకారం.

నెల్లూరు ఆనకట్టపైన	—	0-7 అ.
పెద్దకాల్వ పారుదల	—	1953 ఘ అ
కనిగిరి రిజర్వాయరు	—	20-8¾ ..
సర్వేపల్లి	—	10-0 ..
నెల్లూరుచెరువు	—	15-85 ..

వర్షం—	18 తేది	0-54
	21 ..	0-41
	25 ..	0-49
		1-44

కొరవ 9 వ పేజీలో—

—శుభవార్త—

జమీందారీ రద్దుబిల్లు 25 తేది కౌన్సిలులో గూడా ప్యాసైనది.

ఇంక గవర్నరు, గవర్నరుజనరల్‌గారల అనుమతి లభించవలెను.

రాపూరు తహశీల్‌దార్ విచారణ

రాపూరు తాసిల్దారు అమీర్‌సాహెబుగారు గత జూలై 9 తేది పొదలకూరు మకాం చేశానని, జూలై 21, 22 తేదులు దామూరు మకాం చేశానని అక్కడకు రాకనే అబద్ధపుడైరీ వ్రాసినాడనే కారణంతో జిల్లాకలెక్టరు 24 తేది రాపూరు మకాంలో యిందుకు సంబంధించిన సాక్షులు మున్నా రమణయ్య, పొదలకూరు రివిన్యూయిన్‌స్పెక్టరు, పొదలకూరు పోలీస్ హెడ్‌కానిస్టేబులు, దామూరు కరణం, మునసబులు, పొదలకూరు ఓవర్సియర్, ఓబ్లేపల్లి దాసేపల్లి సుందరయ్యనాయుడు, దామూరు పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు సింగంశెట్టి రమణయ్య, రాజాల నరసింహంరెడ్డి, వకీలు ముంగమూరు విశ్వనాథరావు మున్నగువారిని విచారించిరి. దామూరు మున్సబు- తాసిల్దారు 21, 22 తేదులలో దామూరికి రాలేదనేదానికి నిదర్శనం తాసిల్దారు క్యాంపు క్లర్కు- దామూరు మునసబు పేర వ్రాసిన రెండు జాబులనుగూడా దాఖలుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది. జూలై 9 తేది తాసిల్దారు పొదలకూరు రాలేదనేదానికి నిదర్శనం పొదలకూరు పోలీసు జనరల్ డైరీలో వారు రాలేదని వ్రాసివుండిన నిదర్శనంతో ఆ హెడ్‌కానిస్టేబుల్ సాక్ష్యం యిచ్చినాడట. దీనికి సంబంధించి కొరవ ఖర్మకాండ ఏమి జరుగుతుందో!

లంచాల ఫిర్యాదు

రాపూరుతాలూకా కాంగ్రెస్‌సంఘంవారిచే నియమింపబడిన వచ్. కమిటీసభ్యులైన (1) రేగా రామిరెడ్డి (2) వేలూరి ఈశ్వరయ్య (3) కలిచె రామలింగయ్య (4) అన్నమేటి వెంకటసుబ్బయ్య (5) అన్నదాత వెంకటచలమయ్య (6) ఒంకిపోలు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారలు తాలూకాలోపర్యటించి తాసిల్దారు, హెడ్ గుమాస్తా, డిఫేదారు, మాజీ టి, యస్. ఓ. గారలు రిలీఫ్‌షాపులు వగైరాల విషయంలో లంచం తీసుకొన్నారు అని చెప్పబడే కొన్ని స్టేట్‌మెంట్లతోగూడా పై వచ్. కమిటీవారు జిల్లా కలెక్టరువద్ద 24 తేది రాపూరు మకాంలో ఒకఫిర్యాదును దాఖలు చేసినారట. ఈఫిర్యాదుకు సంబంధించిన సాక్షులను నెల్లూరు మకాంలో కలెక్టరువారు విచారిస్తారట.

—మాప్రత్యేక విలేఖరి

మయికా టెండరు నోటీసు

యీక్రింది వివరములుగల తెల్లబోడుమయికాను మయికా కొని తీసుకపోవుటకు ఆఫరులు కోరబడుచున్నవి. వివరములు:

బెంగాల్‌కటింగ్—

క్లాసు:	పౌండ్లు:	క్లాసు:	పౌండ్లు:
7	400—0	6	1800—0
5½	100—0	5	550—0
4	100—0	3×2	50—0

వేస్టుఠౌండ్లు 16 టన్నులు: 3000—0

యీసరుకులు తెల్లబోడు మైకామైనువద్ద వున్నవి.

ఆఫరులు చేరవలసిన ఆఖరుగడువు 30-11-48

ఆఫరులు ఓపెనుచేయుట 1-12-48

ఆఫరులు యే అయిటముకు ఆ అయిటమును కోరవలెను. ఆఫరు మొత్తములో 5% (నూటికి ఐదవవంతు) మొత్తము చెక్కుద్వారాగాని – రొఖ్ఖముగానిచెండరుతోటి "సిద్ధవరపు నారాయణరెడ్డి – మేనేజింగ్ పార్టనరు – తెల్లబోడు మైకామయిను – కాపువీధి - నెల్లూరు" అడ్రసుకు పంపవలెను.

మిగత వివరములు: T. B. Mica Mine వద్దగాని - గూడూరులో అల్లిరాజా వెంకటసుబ్బయ్య గారి వద్దగాని – Managing Partner వద్దగాని తెలుసుకోవలసినది—

సిద్ధవరపు నారాయణరెడ్డి,
మేనేజింగ్ పార్టనర్.

ప్ర క ట న

ప్రస్తుతము తాటాకులదిన్నె గ్రామకాపురస్తురాలు పెళ్లేటి పెంచలరెడ్డిభార్య సీతమ్మ నెల్లూరుతాలూకా కోడూరువెంకనపాళెంగ్రామములో తనతల్లి మారంరెడ్డి సుబ్బమ్మవల్ల సెటల్‌మెంటుద్వారా తనకు హక్కుగలదనిచెప్పు మెట్ట – మాగాణి – యిండ్లుయందు మారంరెడ్డి సుబ్బమ్మకుగాని – పెళ్లేటి సీతమ్మకుగాని ఏలాటి హక్కులులేవు. సదరు ఆస్తి అంతయు నల్లపరెడ్డి వరదారెడ్డిగారికి హక్కు అనుభవము గలిగియుండి - వారి తదనంతరం వారిభార్య అన్నపూర్ణమ్మకు ఆమె జీవితమువరకు హక్కుగలిగియున్నది. ఆమెతదనంతరం వరదారెడ్డివార్సులమైన మాకు చెందవలసియున్నది. సీతమ్మకు హక్కులేదనిన్ని – మాకు అన్నపూర్ణమ్మ తదనంతరము చెందవలెననిన్ని – వకీలుద్వారా సీతమ్మకు నోటీసు యిప్పించియున్నాము.

అయితే యిప్పుడు సీతమ్మ పై విషయాలన్నియు మరుగుపరచి సదరు ఆస్తిని అమ్మదలచియున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు అమ్ముటకు ఆమెకు హక్కులేదు. ఆమెవద్ద కొన్నవారికి ఏ విధమైన హక్కులు సంక్రమించజాలవు. సదరు విక్రయములు మమ్ములను ఏ విధముగా బద్ధగించజాలవు పై విషయములు యావన్మందికి తెలియచేయడమైనది.

నల్లపరెడ్డి గోపాలరెడ్డి – కోట.
గూడూరుతాలూకా – నెల్లూరుజిల్లా.

అడవి ఏలం ప్రకటన

తే 4-12-48 ది ——— శనివారము

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. 95 OF 46.

దుంప వెంకటరాఘవరెడ్డి .... —వాది.

(1) కరిడం పద్మనాభయుడు ....
(2) గుండాల పట్టాభిరామరెడ్డి .... } —ప్రతివాదులు
(3) మహమ్మద్ ఖాజాహుస్సేన్ ....

ఈనెంబరు కోర్టుకమీషనరు శ్రీ కె. యం. కృష్ణమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్. గారు యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియపరచడమేమనగా.

యీనంబర్న కోర్టువారి ఉత్తర్వుమేరకు దావాకరరు శ్రీ కోదండరామా ఫారెస్టువర్క్సు కంపెనీకి సంబంధించిన వెలిగొండలలోని ఫారెస్టును (సామూరు ఎస్టేటువారివల్ల వాదిన్ని 1 లో ప్రతివాదిన్ని 15-11-44 న పొందియుండు కౌలుమఅనుసరించి) 1-8-48 ది మొదలు 30-6-49 ది ఆఖరువరకు గల మధ్యకాలం Lease hold right ను నెల్లూరు శంకరఅగ్రహారంలో కమీషనరుగారియింటివద్ద నే 4-12-48 ది శనివారంసాయంత్రం 4-30 గంటలకు కమీషనరుగారివల్ల బహిరంగముగా యేలంవేయుందును గనుక పాటలుపెట్ట తలచుకున్న యావన్మంది యీక్రింది షరతులకలోబడి పాటలు పెట్టుకోవచ్చును.

— ష ర త్తు లు —

(1) సదరు సబ్‌కోర్టు O- S. 95/46 ప్రిలిమినరి డిక్రీమేరకు 2 ప్రతివాది గుండాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు సదరు ఫారెస్టులోని కొంతప్రదేశం అనగా చింతోడు వమీనములోయుండు ప్లాటు అనగా కట్టలయిదు ఆడవి దక్షిణపు సగభాగం ప్లాటున్ను భైరవునికొండ యూపత్తుప్లాటున్ను సిద్దిపల్లిపాయ అనగా వెంకటాద్రియచెర్వు ఉత్తరపుభాగంనుండి తలగూరు వరకుగల ప్లాటులోగల ఆదవిలో కట్టెకొట్టి బొగ్గుకాల్చుకుని కంపెనీకి రుసుంచెల్లించే హక్కుకులోబడి యేలం వేయబడును.

(2) యేలంలో పాటలుపెట్టువారు ధరావత్తు రు 50-0-0 కమీషనరువారివద్ద డిపాజిట్టుచేసి పాటలు పెట్టవలయును.

(3) హెచ్చు పాటదారు ధరావత్తుతప్ప మిగత పాటదారుల ధరావత్తు అప్పుడే వాపసు పొందవలయును.

(4) హెచ్చు పాటదారు తన యేలంమొత్తంలో ¼ మొత్తంను అప్పుడే కమీషనరువారివద్ద చెల్లించవలయును. మిగతమొత్తంను 10-12-48 దిలోగా కమీషనరువారికి చెల్లించి రశీదుపొందవలయును. అట్లు 10-12-48 దిలోగా చెల్లించనియెడల కమీషనరుగారు తిరుగా యేలంవేయుదురు అట్లు తిరుగా యేలంవేయుటలో కమీషనరువారికి కలుగు నష్టముయావత్తు పాటదారువల్ల వసూలుచేయబడును కమీషనరువారికి అవసరమని తోచినయెడల పాటదారుని ¾ పాట మొత్తంకు పాటదారు జామీను యిప్పించవలసి యుండును.

(5) యేలంవేయబడు ఆస్తినిగురించి హద్దులు, హక్కుభాధ్యతలు వగైరా యావత్తు Risks పాటదారు చూచుకొని పాటలు పెట్టుకోవలయునేగాని కమీషనరువారు జవాబుదారి కానేరరు.

(6) యిందుకు సంబంధించియావత్తు వివరములు కమీషనరువారి ఆఫీసువద్ద సమయములో విచారించి తెలుసుకోవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

(1) నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా కనిగిరితాలూకా సామూరు యెస్టేటులోచేరిన- పట్లపయులు- దన్నపనాయునిపల్లె దర్శిగుంటపేట - బొంతవారిపల్లె - వెంకటాద్రియచెరువు - చినకోటారుపల్లె పడమటబోయమ్మగుంట తుంగోడు దేవకి మిద్రి - పల్లిపల్లె యీ గ్రామాదులకుచేరిన వెలిగొండలకు హద్దులు తూర్పు పట్లపయులు మజరాలుసహా దన్నపనాయునిపల్లె దర్శిగుంటపేట - బొంతవారిపల్లె - వెంకటాద్రియచెర్వు - చిన్నకోటారుపల్లె - బోయమడుగుల మజరాలుసహా - తుంగోడు - దేవకిమిద్రి పొలిమేరలు. దక్షిణం- ఉదయగిరి సబ్‌రిజిష్టరులో శీతారామపురం యెస్టేటుకుచేరిన గ్రామాదుల పొలిమేరలు పడమర కడపకర్నూలుజిల్లాల హద్దులు- ఉత్తరం తలగూరు పొలిమేర- కడపకర్నూలు సంహద్దుల యీ హద్దులలోని కొండలు బోడు - తిప్పలు అడవి సుమారు 25 మైళ్ల పొడవు 25 మైళ్ల వెడల్పు యీ హద్దులకు మధ్యవుండే వెలిగొండ ఒక్క ప్రదేశంగ యున్నది. మొత్తం హద్దులలేని గ్రామాదుల హద్దులు మానవేయడమైనది.

(2) దిటో ఉదయగిరి సబ్ రి లో చేరిన శింగనపల్లి గ్రామంనకు హద్దులు తూర్పు ఉదయగిరి సబ్ డిస్ట్రిక్టు యుర్సిగొండ ఫారెస్టులైను, దక్షిణం నాయుడుపల్లె ఫారెస్టులైను, పడమర కడపజిల్లా సరిహద్దులు, ఉత్తరం నాగినేనిగుంట పొలిమేర- యీహద్దులలోని వెలిగొండతిప్పలు, బోళ్లు వగైరా కొండ అడవి మొత్తం సుమారు 10 మైళ్ల వెడల్పు 10 మైళ్ల పొడవు.

(3) దిటో దిటో సబ్ రి. లో చేరిన పెద్దరెడ్డిపల్లెకు ఎమీసములోచేరిన భైరవునికొండకు హద్దులు- తూర్పు పెద్దరెడ్డిపల్లెకు సంబంధించిన పొలిమేరలలోచేరిన భైరవునికొండ తూర్పుదిక- దక్షిణం రాచవిడార్ల - నెమలిదిన్నె - గంగవరం - చెర్వుపల్లె - పోతలింగయ్యపల్లె - గ్రామాదుల పొలిమేరలు- పడమర మారింరెడ్డిపల్లె - కొత్తపల్లె - లంజగురిపాడు గ్రామాదుల పొలిమేరలు- ఉత్తరం కంపచెన్నంపల్లె పొలిమేర యీహద్దులలోని భైరవునికొండ బోళ్లు- తిప్పలు సుమారు 15 మైళ్లపొడవు 10 మైళ్ల వెడల్పు-

(4) దిటో కనిగిరి సబ్‌రిజిష్టరులోచేరిన కొత్తపల్లి, లంజగురిపాడు, కంపచెన్నపల్లెకు చేరిన భైరవునికొండకు హద్దులు- తూర్పు పెద్దరెడ్డిపల్లె పొలిమేర- దక్షిణంశీతారాంపురం యెస్టేటు గ్రామముల పొలిమేరలు. ఉత్తరం కంపచెన్నంపల్లె పొలిమేరలు, యీహద్దులలోని భైరవునికొండ యిందుకు సంబంధించిన తిప్పలు బోళ్లువగైరా సుమారు 10 మైళ్లు-

యీ హద్దులమధ్య భైరవునికొండ ఒక ప్రదేశంగా వుండినందున మొత్తం హద్దులచే ప్రత్యేక గ్రామముల హద్దులు మానివేయడమైనది.

యీ అడవులలోని ఫలసాయములు, సంగ్రామామిడిచెక్క, బోడు వగైరా చెక్కలు, మరలిపొట్టు ఉసిరికాయ, పట్టుమెరుపు, రాచిపూత, ముషిగింజలు, సారగింజలు, గరక్కాయలు, కరకతంటు ఆవురకపూత, బంకకాయలు, తేనె, మైనం, చింతపలితం, రేగువలితం, మామిడిఫలితం, యెలపలితం, కరేపాకు, చిరిమామిడి, బంక వగైరాయున్న ఫలసాయవగైరావన్ని, విత్తనములు వగైరాయున్ను

శంకరఅగ్రహారం,
నెల్లూరు,
20—11—48

కె. యం. కృష్ణమూర్తి,
కమీషనరు.

FOR
ANY KIND
OF
REPAIRS
Call
ON
GENERAL—
—ENGINEERS
Opp. BIG MARKET
NELLORE.

దీపావళికి మంచి చౌకబేరము
ఇది సమయము
కొత్తరకాల చీరెలు
పట్టు — నేత
యింకా
అన్నివిధాల స్వదేశీరకాలు
రంగులు కొత్తవే — రకాలూ కొత్తవే
రాండి!!
రామకృష్ణా వస్త్రాలయము.
ప్రొప్రయిటరు:
రాయవరపు జగన్నాధం
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

అన్నామలై విద్యార్థుల సమ్మె

తే 10—11—48 ది నుండి సమ్మె సాగిస్తున్న యింజనీరింగు - టెక్నాలజీవిద్యార్థులకు సానుభూతిగా 23 తేది యూనివర్శిటీ విద్యార్థులందరు జయప్రదంగా సమ్మెసాగించి - విద్యార్థులనుభవిస్తున్న బాధలను వెల్లడిచేశారు.

కొత్త వైస్‌ఛాన్సలర్ శ్రీ రామానుజంగారు 22 తేది పదవిస్వీకరించడం - 23 తేది యూనివర్శిటీ అంతా సమ్మెజరగడం సంభవించింది.

వైస్‌ఛాన్సలర్ 23 తేది యింజనీరింగు - టెక్నాలజీ విద్యార్థులను సమావేశపరచి - యూనివర్శిటీ బొన్నత్యాన్నిగూర్చి ముచ్చటించి - యిక 6, 7 మాసాల్లో సాధ్యమైనంతవరకు అన్నిసౌకర్యాలు కలగచెయ్యగలనని చెప్పారు. ఇప్పటి యింజనీరింగ్ లేబరేటరీగాని — స్టాఫ్‌గాని కాకినాడ — కోయంబత్తూరు - అనంతపూర్ ఇంజనీరింగుకళాశాలలకంటె తీసిపోలేదని - దీనిని గిండీకాలేజితో పోల్చడం - ముసలివారితో చిన్నపిల్లలను పోల్చినట్లుండునని - గిండీకాలేజీ 80 ఏండ్లకు యింత ఔన్నత్యానికొచ్చిందని - 80 ఏండ్లతర్వాత యీ యూనివర్శిటీ అంతకంటె వున్నతస్థితికి రాగలదని వైస్‌ఛాన్సలర్ నుడివిరి. రికగ్నిషన్‌విషయం ప్రస్తావించి - కాలేజీ నుండి విద్యార్థులు బయటికిపోయి తమశక్తి-సామర్థ్యాలను ప్రదర్శించవలసిందే యేది రికగ్నయిజ్ కాదని - మైసూరుయూనివర్శిటీ 18 ఏండ్ల తర్వాతగాని రికగ్నయిజ్ కాలేదని - యీ విషయంలో ఆవ్యవధి యింత తొందరచూపడం భావ్యంగాదనివారన్నారు.

కాలేజిస్టాఫ్ అంతాయువకులని - వారు అభివృద్ధికి రావలసినవారని - వారే మున్ముందు మీరనుకొన్నదానికంటే సమర్థులు కాగలరనిచెప్తూ తనకు మొదటమొదట పదిమందిలో మాట్లాడం కష్టమనిపించిందని - యిప్పుడు యింతమందిలో మాట్లాడగలుగుతున్నానంటే అనుభవమేకారణమని - యిప్పుడుండే స్టాఫ్ కొంతకాలమైనతర్వాత వీరు సమర్థులుకాగలరని చెప్పిరి. లేబరేటరీ ఎక్విప్‌మెంటు కావలసినదానిలో 2/3 భాగం వుందని (యదార్థములో యింత లేదట. —సం॥) మూడు సంవత్సరాల్లో యింత అభివృద్ధి చూపించడంకే శ్లాఘించవలసిన విషయమని వారన్నారు.

ప్రతిది ప్రియమైన కష్టకాలంలో యింత మంచి భవనాలు మీకు నిర్మించి యిచ్చారంటే అభినందించదగిన విషయమన్నారు

తాను వైస్‌ఛాన్సలర్‌గా వుండే కాలంలో విద్యార్థుల కోర్కెలతీర్చ శక్తివంచనలేక కృషిచేస్తానని చెప్పి సమ్మె విరమించమని విద్యార్థులను కోరాడు.

విద్యార్థులకు ఎలాటిహామీ యివ్వని కారణాన సమ్మె కొనసాగించ నిర్ణయించుకొన్నారు.

—మా విలేఖరి

దోసెడుపాలు స్వల్పమం
తోయమురంగొని దైవమందు వి
శ్వాసమునిల్పి నిర్భయత
స్వార్థమువీడి సదావ్రతాళికై
గాసిలుచుండు నాతడప
కారము నీకెదిసేయునంచు రా
కాసివియై హరించితివి
గాంధిమహాత్ముని విరుప్రాణముల్.
—జక్కా వేంకటేశ్వరుడు.

వార్తాలహరి

కాంగ్రెస్‌సంఘం సభ్యులు, మద్రాసు శాసనసభ్యులు. కంట్రోలువస్తువుల వ్యాపార పర్మిట్లకు, లైసెన్సులను కోరరాదని. యిదివరకే పైప్రకారం లైసెన్సులున్నవారు యికమీదటగూడా వ్యాపారం కొనసాగించదలిస్తే వారిపదవులకు రాజీనామాలివ్వాలని. కాంగ్రెస్ పదవులలోవున్న న్యాయవాదులు మద్యనిషేధ చట్టం క్రింద. బ్లాకుమార్కెట్ నేరం క్రింద కేసుపెట్టబడ్డ వారితరుపున వాదించ గూడదని తమిళనాడు కాంగ్రెస్ సంఘం శాసించింది.

• • •

రాజకీయ బాధితులుగా భూములు గావాలని యిప్పటికి 12,9.0 మంది అర్జీలు పెట్టుకొన్నారు, వీటిలో 2000 మంది రాజకీయ బాధితులు కొరవ్యకారణంతో తోసివేయవచ్చు. 2000 మందికి యిదివరకే భూములివ్వబడ్డాయి.

• • •

అఖిలభారత రాష్ట్రీయ స్వయంసేవకసంఘ నాయకుడు గోల్వాల్కర్‌ను తిరిగా నాగపూర్‌లో దిగ్బంధనలో నిర్బంధించారు

• • •

1948 సంవత్సరంలో యితర దేశాలనుండి 110 కోట్ల రూపాయల విలువగల ఆహార ధాన్యాలు మనదేశానికి దిగుమతైనవట.

• • •

ఆర్. యస్. యస్. పై నిషేధం తొలగించ గూడదని కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

• • •

ఆసియాఖండ మహాసభ యీసారిగూడా భారతదేశంలోనే జరుగుతుందట.

* * *

విజయవాడలో క్రొత్త రేడియో స్టేషన్ ప్రారంభోత్సవం డిసంబరు 1 తేది జరుగుతుంది.

* * *

గాంధీజీ తపాలా బిళ్లలు డిసంబరు 31 తేదివరకు అమ్మబడవు.

• • •

విశాఖపట్నం సిందియా కంపెనీవారు తయారుచేసిన రెండవవోడ 'జలప్రభ' జలప్రవేశం యీనెల 20 తేది సర్దార్ పటేల్‌చే జరుపబడింది.

• • •

కమ్యూనిస్టుపార్టీ పాలసీని విరసిస్తూ ఆంధ్రప్రముఖ కమ్యూనిస్టులు శ్రీమతి డాక్టర్ అచ్చమాంబ, వెంకటరామశాస్త్రి, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, కంభంపాటి సత్యనారాయణగార్లు తమ సభ్యత్వాలకు రాజీనామాలిచ్చారు. వీరిప్పుడు నిర్బంధంలోవున్నారు.

• • •

మలబారునుండి 18 తేది మద్రాసురేవుచేరిన 30 మందిని కమ్యూనిస్టులనే అనుమానంతో అరెస్టుచేశారు. అనేకసంవత్సరములక్రితం కమ్యూనిస్టుపార్టీ స్థాపనకు వీరు సింగపూరుకుపోయిన తంజావూరుజిల్లా వాసులట.

• • •

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ పట్టాభికి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం "డాక్టర్ ఆఫ్ లిటరేచర్" అనే బిరుదును బహూకరిస్తుందట.

• • •

కాశ్మీరులో నిర్బంధంలోవుండిన సంస్థాన మాజీ ప్రధాని రామచంద్రకాక్‌ను 22 తేది విడుదల చేశారట.

• • •

కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షునిచే నియమించబడ్డ వ్యవసాయ సంస్కరణల విచారణసంఘం యీనెల 30 తేది — డిసంబరు 1 తేది విజయవాడలో విచారణసాగిస్తుంది

• • •

బోనస్ కూపన్లు వస్తురూపంలోగాని, ధనరూపంలోగాని డిసంబరు 31 తేదిలోపల మార్చుకోవలెనట.

• • •

ఇండియాలో గూడా కమ్యూనిస్టుల అరాచకం ప్రారంభమైంది. 12 తేది 200 మంది తెలంగాణ కమ్యూనిస్టులు మానుకోట పరగణా రామచంద్రపురం స్పెషల్‌పోలిస్ శిబిరంపై దాడిచేశారట. కమ్యూనిస్టుల తుపాకీకాల్పులకు ఒక పోలిస్ మరణించాడట.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. No. 98 of 1948

పూండ్ల శంకరమ్మ .... పిటీషనరు.

మొదిలి

నిప్పుగుంట శేషురెడ్డి .... రెస్పాండెంటు

యీ నెంబర్ను పిటీషనరుఅయిన పూండ్ల శంకరమ్మకు తన భర్తఅయిన లేటు పూండ్ల కోటారెడ్డి తే 8-1-1940 దిన వ్రాసియిచ్చిన వీలునామా ప్రకారం లేటు కోటారెడ్డి ఆస్తులకు తనను వార్సుగా అంగీకరించి వార్సు సర్టిఫికేటు యివ్వ వలసిన పిటీషన్ దాఖలు చేసుకొనియున్నది.

ఈ పిటీషన్ నోటీసునిమిత్తం 15-12-48 తేదికి వాయిదావేయబడియున్నది. గనుక యిందు విషయమై ఆక్షేపణయిగలవారు వాయిదా రోజున పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుకోవలెను.

రేబాల దశరధరామరెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వొకేటు.

ప్రకటన

మోడరన్ డ్రెస్‌హౌస్ — ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు తాలూకా ఉచ్చి లక్ష్మీరాఘవయ్యగార్కి 2-6-48 తేదిన వ్రాసియిచ్చియుండు అగ్రిమెంటు ప్రకారము నేను రిఫ్యాన్డు అయినందున అగ్రిమెంటు షరత్తు ప్రకారము తే 15-10-48 ది సదరు లక్ష్మీరాఘవయ్యగారు సదరు షాపును స్వాధీనంచేసుకొనియుండిరి. తదుపరి తే 12-11-48 ది రాయవరపు సుబ్బారావుగారలు చేసిన మధ్యస్థప్రకారము సదరు లక్ష్మీరాఘవయ్యగారికి పూర్తిపైసలుక్రింద 2000 రూపాయలు చెల్లించి సదరు షాపును 19-11-48 తేదిన నేను స్వాధీనం చేసుకొన్నాను. సదరు షాపునకు — ఉచ్చి లక్ష్మీరాఘవయ్యగారికిని యేలాటి సంబంధమున్నూ లేదు.

—ఉచ్చి రాజశేఖరయ్య.

సుప్రసిద్ధుడు లివర్ డాక్టర్
వైద్య శ్రీ శతపతిగారు — నెల్లూరులో
తే 28-11-48, 29-11-48 దినాలు రెండురోజులుండి — లివర్ స్ప్లీన్ రోగులకు సలహా చికిత్సలిత్తురు. మకాం: నెహూరులాడ్జిహోటల్.
సంతపేట — నెల్లూరు
డా॥ జగన్నాధశతపతి & సన్స్ — నౌపడా.
బ్రాంచి: గవర్నరుపేట — బెజవాడ.

(గ్రంథ సమీక్ష కొరకు)

సంస్కృతాంధ్రములందు సరియొద్దికలతో బంధులు తీరినవి. కొన్నికొన్ని వృత్తములు గీతములు వాల్లపాదముల నియమమునుమీరుట విచారకరము. తన కవితారసవన్నిటిని నియమానుసారముగ జాలువారించినపుడు పాదనియమముల నైనము పాటించుట కడుంగడు నొప్పదము. ఈ కవిగారియందు ఇతోధికముగ సారస్వతసేవచేయుచు మధురతరములగు కావ్యముల విరచించు భావిభాగ్యరేఖలు మెరియుచున్నవి. భగవానుడీతని కాయురున్నతుల ప్రసాదించుగాత.

మచ్చుచూతురా?

సీమేనంగల రక్తబిందువులు ము
న్నేనాడో వెచ్చించి నే
డామాతృప్యుగ నస్థిపంజరములా
గైనన్ మనంగల్గనే
లా మానంటికృతఘ్న దేశజుల
కై ప్రాణంబులంగూడ నో
స్వామీ! త్యాగముజేసి వైచితివి ని
స్స్వార్థత్వ ముట్లొప్పునే!

★

ములుము, వరవడి అక్రమ రేట్లు తొలగించవలెను

—[•]—

దర్శి తాలూకా జమీన్‌రైతు అవసర మహాసభ తీర్మానములు.

ఈనెల 14 తేది ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్‌రైతు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ నాగినేని వెంకయ్యగారి అధ్యక్షత దర్శితాలూకా రైతుమహాసభ జరిగినది. సభకు సుమారు 500 మంది రైతులు హాజరైరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ గువ్వల గంగిరెడ్డిగారు జమీన్‌రైతుల యిక్కట్లు, శిస్తుతగ్గింపుచట్టములో జమీన్‌రైతులకు జరుగుతున్న అన్యాయములు, రద్దుచట్టములో జరుగు అన్యాయములు స్థానికముగా విపులంగా చర్చించిరి

వెంకయ్యగారి వుపన్యాసం

జమీందారీ రద్దుచట్టములో ఇనాం రైతులకు జరిగిన అన్యాయం, జమీందార్ల అధనంగా నష్టపరిహారమిచ్చుట, జమీందారీ పిరియాలో తగినరేట్లకు ప్రక్కగవర్నమెంటు రేట్లతో అరవం చేయుట, వ్యవసాయముల వేలాది యకరములు జమీందార్లకు వట్టాలిచ్చుట వగయిరా అన్యాయములను గురించి విపులంగా వుపన్యసించిరి. సంగమేశ్వరం, తుంగభద్ర, రామపాదసాగరం వగయిరా ప్రాజెక్టులను త్వరలో పూర్తిచేసి ఆహారసమస్యను పూర్తిచేయవలయునని, సత్వరంగా ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము చేయవలయునని మాట్లాడిరి.

8 గంటలకు పిమ్మట బరోకిష దశంవారు కాంగ్రెసు బరోకతను శాశ్వతంగా వినిపించిరి.

తీర్మానములు

జమీందారీ రద్దుచట్టమును వెంటనే అమలు జర్పించి - ప్రతి యెస్టేటును త్వరలో సర్వే - సెటిల్‌మెంటు చేయించవలెను.

శిస్తుతగ్గింపు చట్టముద్వారా - వెంకటగిరి యెస్టేటు పుత్తరాది తాలూకాల్లోని ములం రేటును నెట్ల రేటుగా మార్చవలెను. వరవడి పైరువారి వగయిరా అక్రమరేట్లు తొలగించవలెను.

తాలూకాలోని జలాధారములన్నిటిని వెంటనే పూర్తిచేసెయవలెను (1) దొరదావు వా ప్రాజెక్టు పోతకమూరువద్ద (2) ముసి ప్రాజెక్టు (3 [illegible] తంకొండ వానపాలెం - [illegible] - గ్రామంవద్దనున్న దొరవపువాగు కాల్వలు (4) మొగిలిగుండాలచెరువు. (5) నాగంబొట్లపాలెం లోతువాగుచెరువు - వెంటనే పూర్తి చేయించవలెను. యింకా అనేక తీర్మానాలు గావించారు.

— మా విలేఖరి

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(7 వ పేజీ కొరవ)

ఇస్కపల్లిస్టోరు

కరువుకాలంలో గుడ్డకు అనించి షేర్లు కట్టినామే గాని ఒకగజం గుడ్డగూడా మా మొహానికి చూపించ లేదని ఒకరు పిర్యాదుచేస్తున్నారు. సహకారసంఘాధికారులు యిదేమిటో విచారింతురూ.

దొంగుడు కేసులు

17 తేది రాత్రి కామాటివీధిలో చిత్తూరు రమణయ్య దొంగినాడని కేసుపెట్టగా 15 దినాలు కఠిన శిక్ష విధించిరి

ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్

T. B. A. T. M. D. H. 981 మ ద్రాసుబస్సు వర్షానికి అంతా వురుస్తున్నదే. మూడు రూపాయలు చార్జీ తీసుకోడానికి తెలిసినవ్వుడు బాగు చేయించడం తెలియదా? వర్షాల్లో ప్రయాణీకులు తప్పాతడిచిపోతున్నారుగదయ్యా!

నూలుసొసైటీ

కరటంపాడుమఠంలా సారాసివర్లై హరిజన నూలు సొసైటీలో మూడుసాసాలనాడు 1500 లకు చోరీ జరిగిందని రిపోర్టు. అది జరిగిందో జరగలేదోగాని నూలులేక నేతగాండ్రుమాత్రం అల్లాడిపోతున్నారని పిర్యాదు. సొసైటీ అధికారులేమంటారు?

కుల్లూరు హెడ్మాస్టరు

నాలుగైదువేల జనసంఖ్యగలిగి హిందూ దేశమంతా కలదిరిగి నాగరికవంతులని ప్రఖ్యాతి వడసిన నాగరికులుగల కల్లూరు స్కూలుకు హెడ్మాస్టరు లేడంటారు ప్రెసిడెంటు చెందయ్యా. గడాదివలే లేకుంటే పూజాపునప్కారాలేమిటయ్యా!

సర్కిల్ మార్పు

నెల్లూరు సర్కిల్ జనార్ధన నాయుడుగారిని నైజాం లోని వరంగల్‌కు మార్చి వారికిబదులు కావలి సర్కిల్‌ను యిక్కడకు మార్చారు.

నాయుడుగ రొచ్చి కొద్దిదినాలే అగుటవలన వారిని గూర్చి ఏయభిప్రాయమూ చెప్పజాలము.

కావలిసర్కిల్ శ్రీనివాసరావుగారి గూర్చి:— అక్కడేమో మంచిపేరు సంపాదించుకున్నాడన్నది తెలిసినదే. యిక్కడ విషయం తర్వాతగదా.

వ్యాపారచతురత

మన చంద్రికభవన్ ప్రొప్రైటరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ 15 సం॥లనాడు నెల్లూరుకువచ్చి కాడు దొంగరం లేకుండా యెంత వ్యాపారం వదిపింది. ఎన్ని హోటళ్ళు పెట్టింది. మన అనుద్యోగ యువకులకు బోధించి. ఉదు తెక్కించి. కార్యచతురులుగా చేయవలెనని మా యభిప్రాయం—

1933 లో వచ్చి బజారులో చంద్రికభవనం పెట్టాడు. దానిద్రాంచి ట్రంకురోడ్డులో కృష్ణభవనం వున్నచోట పెట్టాడు

1937 లో యిప్పుడున్న కోమలవిలాస్ స్థాపించి దాన్ని నారాయణనాయర్‌కు అమ్మినాడు—

దక్షిణ బస్‌స్టాండువద్ద చంద్రికభవన్ స్థాపించి తన సోదరుడు కృష్ణయ్యరుకిచ్చినాడు. అదే నేటి యాశ్వరీలాంచ్—

బజార్‌లో మటీనకేవ్ స్థాపించి అదొక మేనల్లుడికి యిచ్చివేశాడు—

1939 ప్రాంతంలో ట్రంకురోడ్డుతో చంద్రభవన్ స్థాపించి యిప్పటిదాకా నడిపాడు—

ఆ సం॥లో కావలిలో చంద్రికభవన్ స్థాపించి దాన్ని తమ్ముడికి — తర్వాత మేనల్లుడికి యిచ్చాడు

నెల్లూరు శ్రీరంగరాజ పురంలో చంద్రికభవన్ స్థాపించి దాన్ని బంధువులకిచ్చారు—

1940 లో పొగతోటకు పడమర ట్రంకురోడ్డులో మాడరన్‌హోటల్ స్థాపించి దాన్ని - సోదరుడు సూర్యనారాయణకు యిచ్చాడు.

1943 లో ఒంగోలులో రాజరాజేశ్వరీహోటల్ కొని దాన్ని చిన్నాయనకొడుక్కిచ్చాడు—

1945 లో కోవూర్లో ఒక హోటల్‌కొని దాన్ని యింకొక చిన్నాయనకొడుక్కు యిచ్చాడు—

కోర్టుఆవరణంలో యాలంపాడి ఒక సంవత్సరం హోటలు నిర్వహించాడు—

కలెక్టరాఫీసులో క్యాంటీన్‌పెట్టి కొన్నిరోజులు నిర్వహించాడు—

విశేజిఆఫీసర్ల ట్రెయినింగ్‌కోర్సుకు హాస్టలు జరిపాడు—

వి. ఆర్. కాలేజి హాస్టలు కొన్నిదినాలు నిర్వహించాడు—

1948 లో స్టోన్‌హౌస్‌పేటలో చంద్రికభవన్ స్థాపించి దాన్ని బావమరిదికి యిచ్చాడు—

1948 అక్టోబరులో ట్రంకురోడ్డులో క్రొత్తగా చంద్రికభవన్ స్థాపించి ఇప్పుడు నిర్వహిస్తున్నాడు—

ఈవిధంగా 17 హోటళ్ళుస్థాపించి. తన బంధువర్గానికంతా భుక్తికి దారిజూపి. పదికాలాలు గడించినాడు—

మణిటాకీస్ వీరి కృషితో స్టోన్‌హౌస్‌పేటలో కట్టబడి నిర్వహింపబడుచున్నది—

వీరికి "హోటల్‌నిర్వహణ కార్యచతురు"అనే బిరుదాన్ని యిస్తే బాగుంటుంది. దీన్ని రామంలా అనుమతింతురుగాక—

పరాయిదేశస్థుడు ఒక్క బుద్ధిబలంచప్ప మరేమి లేకుండా యిక్కడకువచ్చి యింత వ్యాపారంసాగించి సమర్థించాడంటే గొప్పవిషయం—

ఓ సింహపురీయ అనుద్యోగయువకులారా! నేర్చుకొని కార్యదక్షులు కనండయ్యా—

(11 వ పేజీ కొరవ)

లేన అగ్రిహారీకులకు ఏరూపంగానైనను భూమి యందు హక్కు యివ్వకూడదనియు, భూములనుండి రైతులను తొలగించేప్రయత్నములు చేయరాదని ప్రభుత్వంగుర్తించి, యీసిద్ధాంతమునే మనస్సునందుంచుకొని బిల్లును తయారుచేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

కాంగ్రెసు సంఘములకు విజ్ఞప్తి

ఇనాం సమస్యనుగూర్చి. రాష్ట్ర జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములు తగు శ్రద్ధతీసికొని, యినాంరైతుల యొక్క జిరాయితీ హక్కులను కాపాడుటకు సర్వవిధముల పాటుపడవలెనని ఈ సభవారు వారికి విజ్ఞప్తి చేయుచున్నారు.

ఇనాం గ్రామాంలో అనాదినుండి ఏర్పడియున్నటువంటి. రైతులకు పశువులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనట్టిన్ని సాముదాయక భూములను రాజకీయ ఖైదీలకు యివ్వరాదని యీ సభవారు ప్రభుత్వంవారిని కోరుచున్నారు.

విచారణ కమిటీ

ప్రస్తుతము ఇనాందార్లు భూములనుంచి ఏ ఏ రైతులను భూములనుండి అక్రమంగా తొలగించారో తెలుసుకొని ప్రభుత్వానికి ఒక నివేదిక సమర్పించి, ఆరైతులకు తిరిగి భూములు యిప్పించుటకు కావలసిన చర్యలను ఆ రు పు చు ఒక కమిటీని నియమించుటకు అర్హులని కరికారమిస్తూ తీర్మానించడమైనది.

ఇర్రిగేషన్

అధికాహారోత్పత్తి జరగాలంటే.వివిధ జిల్లాలలో ముఖ్యంగా కొరత ప్రాంతాలుగా నున్న విశాఖ, రాయలసీమ జిల్లాలలోనున్న మైనర్, మేజర్, యిర్రిగేషన్ స్కీములను. ప్రాజెక్టులను త్వరగా అమలు జరపవలసియుండగా. ఆదాయం వుంటేగాని సాధ్యంగాదనే విధానంతో యింతవరకు తగినంతగా ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసికొనకుండా ప్రకటనలతోనే కాలం గడిపుచ్చుచుండటం విచారకరం కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వం తలపెట్టియున్న స్కీములను పూర్తి చేయుటయేగాక, తక్కిన జలాధారములనుగూడ పరిశీలించి. ఆ స్కీములనుగూడ త్వరలో మొదలు పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాము.

కంట్రోల్సు—ప్రజల వ్యతిరేకత

ప్రజలె.త ఆ.దోళన చేసినప్పటికీ గాంధీగారు పదేపదే సలహాయిచ్చినప్పటికీ కంట్రోళ్లను పూర్తిగా తొలగించక. తొలగించినామంటూ జరగా. జరగా తొలగించి. రవాణాంమీద నిర్బంధాలుంచి. కంట్రోళ్లను తొలగించటంవలన ఫలితాన్నైనా గమనించకముందే — ప్రజాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా. అర్థిక శాస్త్రవేత్తల. ఇన్స్టిం లో దరి కుల. మిల్లుయజమానుల వర్తకుల ప్రోద్బలానికి. ఒత్తిడికిలోనై తిరిగి కంట్రోళ్ళుపెట్టటానికే నిశ్చయించినందుకు ప్రభుత్వాన్ని యీసభవారు తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నారు. ప్రజావ్యతిరేకమైన. అరిష్టదాయకమైన యీ కంట్రోళ్లను ప్రవేశపెట్టగూడదని యీ సభవారు ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు.

వ్యాపారపుపంటల నిషేధం

అధికాహారోత్పత్తి చేయించటానికి వ్యాపారపు పంటలను పరిమితి చేయబోవుచున్నామని మద్రాసు ప్రభుత్వం ప్రకటించటంవల్ల ప్రజలలో లేనిపోని భయాందోళనలు కలిగినవి. రైతులు అధికాహారోత్పత్తికి ఎల్లప్పుడు సుముఖులేగాని విముఖులుగారు. యేయే భూములలో యేయేపంటలు పండించవలెనను వది సంవత్సరానికి సంవత్సరం యేయేపంటలు మార్చు చేయువలసినది రైతులకు ప్రభుత్వము నేర్పవలసిన పనిలేదు. బలవంతంగా వ్యాపారపంటల నిషేధించుటలాంటి అనకతవఃచర్యలవల్ల ఆ సలు కాంగ్రెసు సంస్థకే ఎక్కువ అప్రతిష్ఠకల్గించటం. రైతులను ప్రభుత్వోద్యోగులకు యెరచేయుటంతప్ప. క్రియారూపకమైన అభివృద్ధిఅంటే సమీలేదు.

ఆహార ధాన్యాంతుత్పత్తిని ఎక్కువచేయవలెనంటే వ్యాపారపంటలవల్ల రైతులకు వచ్చేలాభమునకు పీటుగానుండునట్లు ఆహారధాన్యాలధరలను పెంచుటే తప్ప నిర్బంధచట్టములవల్ల ప్రత్యేకఫలము కలుగదని యీసభవారు ప్రభుత్వమును హెచ్చరిస్తున్నారు.

ఇనాం రద్దుదినం

రాష్ట్రమంతటా ఇనాంరద్దుబిల్లు త్వరలో తేవలసినదిగా ఆందోళనచేయుటం అత్యవసరంగాన డిసెంబరు 10 తేదీన ప్రతిగ్రామంలోను సభలుజరిపి మన అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వానికి తెలియపరచవలెనని ఈసభవారు రాష్ట్రంలోని ఇనాంరైతాంగాన్ని హెచ్చరించుచున్నారు.

నూతన కార్యవర్గం

ఈ క్రిందిసభ్యులతో ఆంధ్రరాష్ట్ర ఇనాంరైతు సంఘాన్ని యీసభవారు ఎన్నుకోవడమైనది.

అధ్యక్షులు—శ్రీగోగినేని లక్ష్మీనారాయణగారు.
ఉపాధ్యక్షులు— శ్రీ నెల్లూరు వెంకటాద్రినాయుడు
,, నాగినేని వెంకయ్యగార్లు.
కార్యదర్శి— యల్. లక్ష్మీనారాయణదాసు (వరసన్నపేట)

సభ్యులు—ఆరెంపూడి రామయ్యచౌదరి, గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య. మాకపాటివెంకటసుబ్బయ్య, ఎర్రినాయుడు, బోయిన అప్పలస్వామి, చెంసాని రామచంద్రయ్య, ఎ. పట్టాభిరామిరెడ్డి, రె హరికృష్ణచౌదరి, గొతుంచ్చన్న. —మా.ప్ర. విలేఖరి

— యాలం ప్రకటన —

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో.

E. P. 167 of 47 O. S. 82 of 44

(2) దువ్వూరు పీరాస్వామిరెడ్డి వాది D. H

(1) నెల్లూరు శేషమ్మనగైరాలు ప్రతివాదులు J. D

యీ నెంబరున జప్తికాబడిన 1-లో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవముగల గూడూరుతాలూకా ఈశ్వరవాక గ్రామములోని B షెడ్యూలులోని స్థిరాస్థిని 13-12-48 దిన పగలు 10 ఘం॥లకు మొదలు నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువద్ద వేలంవేయబడును. వర్యారుపాట ఆస్తికి యావత్తు రు 4230-0-0 లు నాలుగువేల రెండువందల ముప్పైరూపాయలు విర్ణయించబడి యున్నది.

టి. వి. శివరామయ్య.
డిక్రీహోల్డరుతరపు వకీలు.

యిల్లు విక్రయము ★

చిన్నబజారు కోళ్ల వెంకయ్య సోడాషాపుకు తూర్పునటొయ్యే నెల్లూరు ఆచారివీధి ఉత్తరపు శ్రేణిలో వార్డు నె 13 రు, డోర్ నె 29 రు యింటివివరం:
మిద్దె కట్టుబడి 25 అంకణములు — వెంకుటిల్లు 8 అం॥ల వరండాయున్నూ — ఖాళీ స్థలము సుమారు 17 అం॥లున్నూ.
బజారుకుసమీపం ఇంటిలో బావి — కొళాయి — లైట్లు — బండిపెట్టుకొనుటకు — పశువులువుంచుకొనుటకు వగైరా అన్నిసదుపాయములు గలవు.
ఇది విక్రయించబడును — వివరములకు:

కూరపాటి వెంకటరమణయ్య.
ధనలక్ష్మీస్టోరు — చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

వసంత కుసుమాకరం::

అతిమూత్రము — మధుమేహము (Diabetes) — శుక్లనష్టము మొదలగువ్యాధులకుదివ్యౌషధము.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం

H. O. చింతబూరు - బ్రాంచి :: ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

విటా—అశోక

స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతరక్తప్రదరము—యిఠూపాలలు— యిటుబద్దము—నడుమునొప్పి—నిద్రలేకుండుట— బలహీనము మొదలగు గర్భాశయవ్యాధుల కొగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—

వెల సీసా రు 2—8—0 లు

సి ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్స్ — ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

50 సం॥లుగా లోకప్రఖ్యాతి చెందిన

మదనమంజరి మాత్రలు

ఈ మాత్రలు స్వప్నదోషము, శీఘ్రపతనము, దాతుక్షీణమువలన పుట్టురోగములనుతొలగించి ఉష్ణవీర్యమునుపుట్టించి, దాతుపును గట్టిపరచును. అజీర్ణమునుపారద్రోలి, జీర్ణశక్తిని వృద్ధించును. శరీరమునందు ఉత్సాహమునిచ్చును. వెల రు 1-4-0 లు.

రమనవిలాసిని

రతిక్రీడయందు సాటిలేని ఆనందమిచ్చును. వీర్యమును స్తంభించుటకు యుక్తమైన ఔషధము. అశక్తులైన యువకులయందు శక్తి ఉత్సాహమునిచ్చును. వెల రు 1-4-0 లు.

మదనమంజరి ఫార్మసీ.
184, వైరాంజారురోడ్డు — మద్రాసు.
నెల్లూరు:- ఆర్యజాఫార్మసీ — ట్రంకురోడ్డు

కుష్ఠు ✱ బొల్లి

నగయిరా మేహమద్దురు - సెగ - సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
వెంటనే వ్రాయండి.
జి. వి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు,
బి. రెడ్డి అండ్ కో., [రిజిస్టర్డు]
గోపాలపురం — తూర్పు గోదావరిజిల్లా.
(వయా) — కలుకు.

ఎంత మంచి గాజులమ్మా ఎవరంగట్లోనమ్మా?

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగలవర్తకులు—నెల్లూరు

రత్నపురుష లేహ్యం
ఆంధ్రదేశ మునందు మొదటినుండియు ప్రసిద్ధికెక్కినది.
ఈశ్వర ఫార్మసీ, రాజమండ్రి.

స్వచ్ఛమైన నీలగిరి తైలమును వాడండి
సాకరియాడిపో
—నెల్లూరు—

"భారతజాతి ప్రతిబింబమే పండిట్ నెహ్రూ"

—(o)—

పల్లెపల్లెన భారత ప్రధాని జన్మదినోత్సవ సభల్లో జోహార్లు.

అయ్యవారిపల్లె

14 తేది స్వతంత్రభారతప్రధాని పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ జన్మదినోత్సవం గ్రామాధికార్ల ఆధ్వర్యాన వైభవంగాజరిగింది. జవహర్ జీవితప్రాశస్త్యాన్నిగూర్చి రైతుకవి గంటిగుంట సుబ్బారెడ్డిగారు ఉపన్యసించిరి. నెల్లూరు సుబ్బరాయుడు, మల్కిసాహెబు, యెలిసెట్టి వీరయ్యగార్లు జాతీయగేయములు గానముచేసిరి. —ఎలిసెట్టి రామసుబ్బయ్య.

పెదపోర్లు

పండిట్‌జీ జన్మదిన సందర్భంలో పేదాదళ ఆఫీసరు సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డిగారి నాయకత్వాన ఉదయం ప్రభాతభేరి, మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు నెహ్రూవట వుత్సవం, అల్పాహారవిందు, సాయంత్రం రైతుకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి దొనవల్లి మధుసూదనరావు అధ్యక్షతన బహిరంగసభ, తర్వాత నేతాజీదళంవారి బుర్రకథ ఉత్సాహంగాజరిగింది. —టి. వి.

రాజులగురువాయపల్లె

యువజనకాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యాన, శ్రీ వై. ఆదినారాయణరెడ్డిగా రధ్యక్షతన నెహ్రూజయంతి 15 తేది జరిగింది. తాలూకాకాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుడు ఆర్. సీతారామయ్య, కె. రామకృష్ణారెడ్డి, యం. దిబ్బారెడ్డిగార్లు నెహ్రూ జీవితవిశేషాలనుగూర్చి విపులంగ వుపన్యసించిరి. —టి. వి.

జమ్మలమడుగు

14 తేది తాలూకా, పట్టణకాంగ్రెస్ సంయుక్తాధ్యక్షాన పండితుని 60 జన్మదినోత్సవం అత్యంతవైభవంగా జరిగింది—సభకధ్యక్షతవహించిన 'ఆజాద్ హింద్' సంపాదకుడు, జిల్లాకాంగ్రెస్ నాయకుడు శ్రీ వై. ఆదినారాయణరెడ్డిగారు జవహర్ పండితుడు భారతజాతి ప్రతిబింబమని, విశ్వవిఖ్యాతుడైన నెహ్రూ నాయకత్వంలభించినందువల్ల భారతజాతి, భారతసంస్కృతి, భారతనాగరికత ఉన్నతగావించిందని, బాపూజీ ఆశయమగు రామరాజ్య నిర్మాణానికి ప్రజానీకమంతా జవహర్ నాయకత్వాన నడవాలని ప్రతిజ్ఞ చేస్తూ, పండితుని విదేశాంగనీతి వివరించారు. దిబ్బారెడ్డిగారు జవహర్ యువనాయకుడని జోహార్లర్పించారు. సీతారామయ్య, కె. వెంకయ్య, పి. రామచంద్రరావు ప్రభృతులుగూడా వుపన్యసించారు. —నరసింహారెడ్డి.

కందుకూరు 'వసతిగృహం'

తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సంఘానికి పోస్టాఫీసు వీధిలో వసతిగృహం తీసుకొన్నారు. కందుకూరు వచ్చినపుడు గ్రామోద్యోగులందరు అందులోనే బస చేయ కోరెదను. మన జిల్లాలో కనిగిరి, పొదిలి కందుకూరు తాలూకాల గ్రామోద్యోగ సంఘాలు వసతిగృహముల నేర్పరచినవి. మిగత తాలూకా సంఘాలుగూడా వసతిగృహముల నేర్పరచకోర్తాను.

— గాదిరాజు సింహాద్రిరావు
జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి

విరువూరు డాక్టరు

18 తేది విరువూరులో పెనుబాక నర్సారెడ్డి కుమారుడు మిద్దెమీదనుండి పడి తీవ్రంగా గాయపడగా, చికిత్సనిమిత్తం స్థానిక డాక్టరుగార్ని ప్రార్థించినా వెళ్ళకపోవాలని, పెద్ది చెల్లించేమీకావని మంత్రసాని కట్టుకడుతుండని తప్పుకొనిపోయ్యారు. తీరా మంత్రసానివచ్చి చూడగా గాయం పెద్దది కాబట్టి ఆమెకు సాధ్యపడక కట్టు కట్టనేలేదు.

సాధ్యత మాటటుండనిచ్చి- వైద్యుడనేవాడికి సేవాదృష్టి సన్నగిల్లి, ఎదుటవానిబాధ తెలుసుకోలేని హృదయం మృగ్యమైతే ఎట్లానయ్యా! ఇలాటి డాక్టర్లుండే మన ఏ. బి. శెట్టి, అమృత్‌కౌర్‌ల వైద్య ప్రణాళికలు, ఆశలు అడియాసలై జాతీయ ప్రభుత్వాలు అభాస పల్పవలసిందేగదా! జీవితానికి అత్యంతావసరమైన వైద్యసహాయంలో వివాదరణ వదలుకోమని డాక్టరుగారికి మా వినతి. —ఒక పౌరుడు

తుమ్మలతలుపూరులో కలరా

గతనెల 26, 27 తేదీలలో కలరావ్యాప్తం చెంది 30 మందికిరగిలి 11 మంది గతించారు. నెల్లూరు తిప్పరాజు రమణరావుగారి శ్రద్ధవల్ల అది ఆబ్బేలేకుండాపోయింది. వారికి మాగ్రామస్తుల తరపున కృతజ్ఞత తెల్పుతున్నాము.

—వెంకటాద్రినాయుడు.

కొమరికవంతెన

మావూరికి వుత్తరపుకట్ట 5-వ మైలు 8-వ ఫర్లాంగులో గంగపల్లంకాల్వవుంది. ఆ కాల్వ దాటుటకు ఒకవంతెనవుండి 7 సం॥ క్రిందటది పడిపోయినది. అది మొదలు యిప్పటిదాకా దానిని పి. డబ్ల్యు. డి. వారు రిపేరి చేయలేదు. ఆధారిన 5, 6 గ్రామాలకు పోవుప్రయాణికులకు చాలా యిబ్బందిగావున్నది. కావున మరమ్మత్తులశాఖ యింజనీరుగారు గమనించి వెంటనే పరిశీలించ ప్రార్థితులు.

—వేమిరెడ్డి బలరామిరెడ్డి.

కోవూరు 'కార్డు'

"....మెంటా సంజీవయ్య బియ్యపు డీలర్

దీలరు. ఆతని దీనలయెడ చాలా అన్యాయముగా రూ 1—4—0 కు రెండుశేర్లబియ్యమును విక్రయించుతూ రేషనుప్రకారం కంట్రోలుదరలకు విక్రయించడములేదు........

—సదాల సుబ్బయ్యవ్రాలు"

పైవార్తలోని యదార్థాన్ని అధికార్లు విచారించి, తగినచర్య తీసుకొంటారని ఆశిస్తాం.

చాకలకొండ

యువజనకాంగ్రెస్‌వారు కొండయ్యగారధ్యక్షతన సమావేశమై వింజమూరునుండి పామూరువరకు, పెదపవనినుండి పల్లవాడకు, నందవరంనుండి పామూరువరకు రోడ్లువేయించి ఉదయగిరితాలూకా అభివృద్ధికి దోహదమివ్వాలని తీర్మానించారు.

—అంజనేయులు.

కొడవలూరు 'గబ్బు'

వచ్చినఏపుకలు స్టేషనునుండి ఎప్పటికప్పుడు తీసుకొనిపోనందువల్ల తలదాచుకోనుచోటులేని రైల్వే స్టేషనేగాక, గ్రామంగూడా దుర్గంధంతో మునిగిపోతున్నది. విముక్తికల్గించండి. —గ్రామస్థులు.

మీర్జాపేట కుంభకోణం

"మాగ్రామసమీపముననున్న మీర్జాపేట గ్రామమునకు 2 వారాలక్రితం బియ్యంవచ్చినవి. మీర్జాపేట గ్రామడీలరుగారి పలుకుబడిన కర్ణులారుపిర్కాసప్లయిలఆఫీసరుగారు 1 బస్తాబియ్యాన్ని స్వతంత్రప్రభుత్వమని స్వతంత్రంగా వినియోగించుకొన్నారు. దీలరుగారు F. S. O. గారే బ్లాక్‌జరుపగా నాకేమని వచ్చినగోధుమలను యీయనే వినియోగించుకొన్నారు. అదేమయ్యా దీలరుగారూ బియ్యము యివ్వరాఅని అడుగగా అసలు బియ్యంకోటా పొదిలికే రావడంలేదని చెప్పుచున్నాడు...."

పైది రాయవరంనుండివచ్చిన నమ్మకమైన ఒక కార్డువార్త. తాలూకా సప్లయిఆఫీసరు తగువిచారణ జరపగలరని మేం విశ్వసిస్తున్నాం.

తుమ్మలపెంట

మాగ్రామం దాదాపు 18 మజరాలు కలిగియున్నది. జనాభా 7000. వైద్యసౌకర్యంలేక ప్రజలు పడేబాధ వర్ణనాతీతం. ప్రభుత్వం యిదిగమనించి ఒకహాస్పిటల్ను నెలకొల్పప్రార్థన.

—పాలడుగు యానాదయ్య.

గూడూరు

లైసెన్సు ఇన్‌స్పెక్టరువిషయం రాద్ధాంత సిద్ధాంతాల్లోవున్నది మొత్తంమీద పరిష్కారం మంచిది. ఆ పరిష్కారం జీవితాంతంవరకు అమల్లోవుండేట్లు పెద్దమనుషులు యేర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది.

—వింధూరువాలా.

వేగూరు బ్రిడ్జి

దేవళ్ల రామిరెడ్డి!
నా వక దయచేత వివరి దాటితిమయ్యా!
శ్రీ విభుడు విన్మ పట్నంప
తో వెలయగజేయప్రార్థితుల ఏ మ బీ బీ ల్

"పంటకువేగూరు పరమదుర్గాలువారు" అన్నారు తలమంచికాశిల్‌దార్ నాదెళ్లపావన్నకవి. అతడికి ఆనాడు ఒకచిన్నకార్యంలో లంచమివ్వనికారణంతో ఉబ్బుడన్నారు.

ఈనారు మునిపత్తిరోడ్డులోనుంచి మావూరిదారిన హెడేగుంటలుపొయ్యే చీలు రస్తాలో అనాదిగా మావూరిచెప్పలతో దాటుతూ అడా మగా పిల్లా బిడుగు నానాబాధలుపడుతుండిన రోడ్డావాసులకు దేవళ్ల రామిరెడ్డిగారు ధర్మార్థముగా వంతెనగట్టించి ఆశేషజనాన్ని వైతరణీనిదాటించి చరితార్థుడైనకారణంతో—

"పంటకేగాదురా పరమపదాన్యుల
నిలయమై వేగూరు నిలచెనేడు"

అని అమద్భుతాషకోగలిగా.

బొంబాయివద్ద వంతెనగట్టడానికి దాదాపు 80 లక్షల ద్రవ్యాన్నిచ్చిన యశస్విని ఒక పార్శీవిదుషీమణివలె మావూరికిరాణి. వారు యీరెడ్డిగారు.

వీరికి మాగ్రామస్థులేగాక ఆదారినపడిపోయే ప్రయాణికులంతా కృతజ్ఞులుగా వుండగలరు. — పౌరుడు.

కామినియా నూనె [రిజిస్టర్డు]

శిరోజములకు, మెదడుకు, అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

☙

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను ఏవొంచును తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళమువలన మనసునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతి చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టుపక్కలనెల్ల మధుర మధుర మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

స్వచ్ఛమైన్న, అత్యుత్తమమునైన సబ్బులు.

AGENTS:— Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY, 2.

1949 జూలైలోగా ఇనాముల రద్దుబిల్లు తప్పకతేవలెను

(ఇనాంరైతు మహాసభ తీర్మానాలు)

(2 పేజీ కొరవ)

వేత్త్రి లచ్చన్నగారు సభలోని రైతులకు తృప్తికరముగా జవాబులిచ్చారు. "ఆనాడు హైకమాండు యిచ్చిన సూచనలననుసరించి గనక కావనమైతే మనకెంతో నష్టమయ్యేది. అట్లాంటినష్టమునుండి శ్రీ లచ్చన్నగారు తప్పించ ప్రయత్నించుటలో మనకెంతో వుపకారముచేసినారని తలంచవలసియున్నది"

శ్రీ పి. రాజగోపాల్‌నాయుడు

మనదేశము బ్రిటీషు బానిస సంకెలలోయున్న రోజులలో పూజ్యబాపూజీ శంఖారావమువిని జాతీయ కాంగ్రెసునాయకత్వాన స్వాతంత్ర్య సమరరంగంలో పోరాడి స్వరాజ్యాన్ని సాధించినాము. కాని ఎన్నికలప్రణాళికలో చెప్పినమాటలకు భిన్నంగా ప్రవర్తించి ఇనాంగ్రామాలనీవాడు బిల్లునుండి తప్పించారు. అదిఅక్రమం. హైకమాండు రాష్ట్రపరిస్థితుల్ని తెలియకుండా ఈలాటి సలహాలను రాష్ట్రప్రభుత్వానికి యివ్వటము చాలా పొరపాటన్నారు.

• • •

తీర్మానములు

సానుభూతి

ఆంధ్రికాళిదాసుగా పేరుపొందిన శ్రీ త్రిపురాన వెంకటసూర్యనారాయణ కవిగారి మరణానికి సానుభూతి తెలుపబడినది.

ప్రభుత్వచర్యఖండన

1802 సంవత్సరమునుండి, ఇనాం. జమీందారీ మధ్యదళారీ భూస్వామిపద్ధతివలన, జమీన్‌రైతులు పలెనే హెచ్చుగా. చెప్పనలవిగాని బాధలు. నష్టము బ్రిటిషుపాలనలో ఇనాంరైతులు అనుభవించినారు. స్వరాజ్యమొస్తేనేతప్ప యీ దుర్భర దారిద్ర్యము., యినాందారీల దోపిడీనుండి రక్షణకల్గదన్న విశ్వాసంతో. మహాత్మాగాంధీగారి ఆదేశమువ్రకారము. కాంగ్రెసుఆధిపత్యాన జాతీయోద్యమంలో పాల్గొని, జమీందార్లను, ఇనాందార్లను, వారికి మద్దతుగానుండిన బ్రిటిషుసామ్రాజ్యప్రభుత్వాన్ని తీవ్రంగా ఎదుర్కొన్నా. ఇనాంరైతులు 1936. 1946 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో జమీన్, ఇనాం మధ్యవర్తి భూస్వాములను రద్దుచేస్తామన్న కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళికను విశ్వసించి. దానిప్రకారం జమీందార్లనందరినీ తీవ్రంగా ప్రతిఘటించి, కాంగ్రెసునభ్యులను గెలిపించియున్నారు.

ఇట్టితరి యీరోజువరకు లక్షలాది యినాంరైతాంగానికి. యినాందార్ల అక్రమచర్యలను అరికట్టి యినాంరైతుల రక్షణకు, స్వరాజ్యానంతరముగూడ ఏవిధమైనచర్య తీసికొనకుండుటయూ, జమీన్ రద్దుబిల్లుతోసహా యినాంలరద్దుకుకూడ బిల్లుప్రవేశపెట్టి తగ్గింగి, కృశించిపోవుచున్న యీనాంరైతాంగానికెంతో ఆశకల్పించిన రివిన్యూమంత్రి కళా వెంకటరావుగారు, కాంగ్రెసుప్రభుత్వము. దోపిడీదార్లయిన కొద్దిమంది యినాందార్లు, మైలాపూర్ లాయర్లవత్తిడికి లొంగిపోయి లక్షలాది యీనాంరైతులనుగాని, వారిసంఘాలనుగాని, చివరకు రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘాల కోరికనుగూడ మన్నించకయే, ఆకస్మాత్తుగా 1938 అక్టులోని యినాంలను జమీన్‌బిల్లునుండి తొలగించి, కాంగ్రెసునునమ్మియున్న అమాయకరైతాంగానికి తీవ్రమైన అపకారము. ద్రోహముచేసినారని యీసభవారి ఏకగ్రీవాభిప్రాయము.

కాంగ్రెసు హైకమాండువారుగూడ యీరాష్ట్రపరిస్థితులను గమనించకుండ లక్షలాది రైతుల హక్కులను విస్మరించి. యినాందార్ల రైతుల చెరిసగంగా భూములను పంచుకోమని లేఖలు వ్రాసి ఇనాం రద్దుబిల్లును ఆపివేయుమని రాష్ట్రప్రభుత్వము వారికిచ్చిన సలహాకు యీసభవారు ఆశ్చర్యమును ప్రకటిస్తూ వారిచర్యకు అసమ్మతిని ప్రకటిస్తున్నారు.

దావాలన్నీ

ప్రస్తుతము కోర్టులలో ఇనాంలనుగూర్చి రైతులకు ఇనాందార్లకు జరుగుచున్న దావాలను, యితరచర్యలను యికముందు దాఖలుకాబోయే యావత్తుచర్యలను - ఇనాంల రద్దుబిల్లు ప్యాసుఅయ్యేవరకు నిలుపుదల చెయ్యాలనియెడల - రైతులా - ఇనాందార్లు -

ఇనాంగ్రామములు - ఎప్పటికైనా కాదా అన్నీ జిరాయితీహక్కులగురించిన్నీ - లక్షలాది సొమ్మును వెచ్చించుచూ - కోర్టులవెంటతిరుగుచూ తమ అమూల్యమైన కాలమును వృధాచేయవలసి యున్నందువలనమా - యిట్టి నిర్ణయములు ప్రభుత్వంవారు వెంటనే ఇనాంలరద్దుబిల్లుకు కొన్ని అభ్యంతరములు గలుగజేయు సావకాశము యిచ్చుట వలననూ - లోగడ అన్నిమప్రభుత్వంవారు 1938 సంవత్సరము ఇనాంఅక్టు సందర్భంలో ఇనాందార్ల - రైతులమధ్యనున్న అన్నిదావాలను స్టే జేసినలాగ స్టే చేయించవలెనని మద్రాసుప్రభుత్వమును యీ సభ వారు కోరుచున్నారు—

పైవిధంగా స్టే చేయించని యెడల - అగ్రహారీకులు దేయు దుర్మార్గములకు - ద్రోహచర్యలకు రోహద మిర్చినట్లుందునవియు - అగ్రహారీకులు మితిమీరి - అమాయక రైతాంగాన్ని అనేకవిధముల యిబ్బందులపాలు చేయుదురని - అందువల్ల అమూల్యమైన తమ జిరాయితీహక్కులను కోల్పోవుదురనియు యీసభవారు ప్రభుత్వంను హెచ్చరించుచున్నారు.

1949 జూలైలో వేరేబిల్లుతేవలెను

1936 సం॥లో యెన్నటియుగా వరిగణింపబడిన ఇనాంగ్రామములను జమీందారీరద్దుబిల్లునుండి తొలగించుచూ అట్టి ఇనాంగ్రామములనుగూర్చి త్వరలో మరొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టుదుమని ప్రభుత్వమువారు వెల్లడించియూ - యిందువిషయమై ఎట్టిప్రయత్నం చేయకుండుట రైతాంగమునకు చాల హానికరముగ నున్నదని తెలియజేయుచూ - 1949 జూలైలోపుగా ఇనాంలరద్దుబిల్లును తప్పక ప్రవేశపెట్టవలెనని మదరాసు ప్రభుత్వమును యీ సభ వారు హెచ్చరిస్తున్నారు—

ఖండ్రీగలుగూడా చేర్చవలెను

మద్రాసుప్రభుత్వము చేయనున్న ఇనాంరద్దుబిల్లులో ఖండ్రికలుగూడ చేర్చవలసిందని యీసభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

1946, 18 అక్టును పొడిగించవలెను

జమీందారీ రద్దుబిల్లులోనుండి 1938 సం॥ ఇనాంగ్రామములను తొలగించి - ఇనాంగ్రామముల రద్దునుగూర్చి త్వరలో శాసనముచేయుదుమని ప్రభుత్వం వాగ్దానంచేసియూ - స్వంతసాగుచేసు భూములను - ప్రయివేటుఅడవులకు సంబంధించిన కాలదోషము పట్టిన 1946 సం॥ తాలూకు 18 అక్టును 1948 సం॥ అక్టోబరునుండి పొడిగించనందులకు ప్రభుత్వచర్య ఎడల యీసభవారు అసమ్మతిని తెలియజేయుచూ. వెంటనే పై అక్టును ఇనాంరద్దుబిల్లు వచ్చువరకు పొడిగించ వలసినదనియు - లేనియెడల అడవులు - బీళ్లు - కొన్నిభూములు పూర్తిగా ఇనాందార్ల స్వాధీనమై - వారిచే అనేకవిధముల అన్యాక్రాంతము చేయబడి - రైతాంగమునకు విపరీతమైన నష్టము కలుగునని యీసభవారు ప్రభుత్వమును హెచ్చరిస్తున్నారు—

1908 ఇనాముల జాబితా

జమీందారీ రద్దుబిల్లులో 1908 సం॥లో చేర్చబడిన అగ్రహారములుకూడ రద్దుచేయబడనున్నవిగాన అనవసర దావాలకు, అనుమానాలకు, ఏయే యినాంగ్రామాలు వదరు రద్దుబిల్లుక్రిందకువచ్చునో, వాటిని వెంటనే ప్రకటించవలెననియూ, ఇట్టి జాబితాను జమీందారీ రద్దుబిల్లులో పెద్యూలుగా వుదాహరించవలెననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఇనాంరైతు సంఘములు

జమీందారీ రద్దుబిల్లులోనుండి 1938 సం॥ ఇనాం గ్రామములను తొలగించినందున, విపరీతమయిన క్లిష్టపరిస్థితులేర్పడిన సావకాశమును ఇనాందార్లు చేయు అక్రమ కార్యములను కాష్టసమ్మతముగా ఎదుర్కొని. ప్రభుత్వమునకు తమ కష్టసుఖములను తెలియజేయుటకు వెంటనే ప్రతి గ్రామములో తాలూకాయందును. జిల్లాయందును ఇనాములకు సంబంధించిన సంఘములను ఏర్పాటుచేసికొని. తమ హక్కులను కాపాడుకొనవలెనని ఇనాంరైతులను ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

రైతాంగమునకు హెచ్చరిక

జమీందారీ రద్దుబిల్లులోనుండి 1938 సం॥ ఇనాంగ్రామాలను తాత్కాలికముగా తొలగించిన అవకాశమునుతీసికొని. వ్యవహారజ్ఞానము. ధనబలముగలిగిన ఇనాందార్లు.అమాయక నిరుపేదరైతులను అనాదినుండి తమ ఆధీనమందున్న శాశ్వత జిరాయితీ హక్కుగలభూములనుండి. దౌర్జన్యముగాను. ఇతర అనేక మోసములద్వారాను తొలగించుటకు చేయుచున్న అక్రమచర్యలను ఈసభవారు ఖండించుచూ. తమ ఆధీనమందున్న భూములనుండి. ఏమాత్రము తొలగరాదనియు తమకుజరుగు అన్యాయమును గూర్చి ప్రభుత్వానికి తెలియజేయుచూ, తమహక్కులకు అన్నివిధముల రక్షించుకొనవలెనని హెచ్చరిక చేయుచున్నారు.

ఏవిధముచేనైనా ఇనాంగ్రామములతమ స్వాధీనమందున్నవని ముందు రుజువుచేసికొనుటకు గ్రామ అమాయకప్రజలను మోసగించి, మాయమాటలు చెప్పి. కొంతమంది, రివిన్యూపోలీసు ఉద్యోగస్థుల మద్దత్తుతో కాగితములపై కెస్తుకు, భూములస్వాధీనం వగైరాలకు సంబంధించి సంతకములు చేయించుకొను ఇనాందార్లచర్యలను ఈసభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచూ, అట్టి మోసమునకు లోనకూడదని ఆయా ఇనాంరైతులుకాంగ్రెసుసంఘములను అవసరమయినపుడెల్ల సంప్రదించి నడుచుకొనవలెనని రైతాంగమును ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఇనాంరైతు రక్షణచట్టము

మద్రాసు ప్రభుత్వము ఇనాంలనుకూడ జమీందారీ రద్దుబిల్లులో చేర్చెదమని ప్రకటించిన నాటినుండి. చాలామంది ఇనాందార్లు అక్రమముగా ఎన్నోవమంది రైతులను భూములనుండి తొలగించారు. ఇప్పటికీ తొలగిస్తున్నారు. ఇనాందార్ల యీఅక్రమచర్యలను అరికట్టి, రైతులను భూములనుండి తొలగింపకుండా యుండడానికి, తొలగింపబడిన రైతులకు తిరిగి భూములు యిప్పించుటకు ఒక ఇనాంరైతు రక్షణచట్టము. చేయవలసిందని యీ సభవారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

శిస్తుతగ్గింపు - స్పెషలుఆఫీసరు నియామకం

ప్రతిజిల్లాకు ఒక్కొక్క స్పెషలు ఆఫీసరును నియమించి ఇనాంగ్రామములన్నింటికి శిస్తుతగ్గుదలబిల్లుప్రకారం శిస్తులుతగ్గించే ఏర్పాట్లు ప్రత్యేకంగా చెయ్యాలనిన్ని, అవసి పూర్తిఅయ్యేలోగా. అగ్రహారీకుల కివ్వవలసిన శిస్తుకవ్వాల్లు. వసా గుత్తలు వగైరాలలో సగరు 1/4 భాగమువరకు న్నూ, ఎకరమునకు ధాన్యము ఒక్కొట్టుగా ఖరారుచేస్తూ ప్రకటించవలసినదనిన్ని యీసభవారుకోరుచున్నారు.

భూమిహక్కు రైతుది

సనాతనముమంది భూమిని సాగుచేసేహక్కు రైతుదేనని అనేకవిధముల. అనేకసార్లు. అనేక శాసనములద్వారా గుర్తించియున్న ప్రభుత్వం, మునిసిపాలిటీ ఏరియాలతోచేరిన ఇనాం. మొఖాసా గ్రామభూములను. అగ్రహారీకుల. యీనాందార్లు రైతులలో చెరిసగము పంచుకొనవలెనను సిద్ధాంతమునకు మద్రాసుప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికముగనైనను జమీందారీరద్దుబిల్లులో యింతకుముందు అంగీకరించి యుండినందుకు యీసభవారు తీవ్రమైన అసమ్మతిని తెలియజేయుచూ, రాబోవు యీనాంరైతు చట్టములో ఎన్నడూ భూమియందు హక్కు

—కొరవ 8 పేజీలో.

న్యూ ఇండియా

★

చేర్మెన్ శ్రీ ఎ. డి. షరాఫ్‌గారు | వైస్ చేర్మెన్ శ్రీ జె. ఆర్. డి. టాటాగారు

హిందూదేశాని కంతటికి ఎక్కువ అభివృద్ధిచెందిన ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

1947 లో అభివృద్ధియందు ప్రత్యేకతను చూపింది

మొత్తం చందాలు వేయబడిన మూలధనం రు 3,56,05,275

చెల్లించిన మూలధనం 71,21,055

భీమా వ్యాపార సంఖ్యలు

	ప్రీమియం రాబడి.	ఫండు (నిధి)
అగ్ని భీమా	1,06,12,046	82,44,819
నౌకా భీమా	38,59,543	68,59,543
ప్రమాద భీమా	28,16,074	23,76,430
జీవిత భీమా	2,22,94,745	7,51,89,311

కొన్ని గమనించదగిన సంఖ్యలు

మొత్తం నిధులు	10,41,42,735
మొత్తం ఆస్తులు	12,74,37,550
అమల్లోయున్న జీవితపాలసీలు	41,84,97,544
1947 లో నికరాదాయము	27,31,893

న్యూ ఇండియా అష్యూరెన్సు

(కంపెనీ, లిమిటెడ్.)

హెడాఫీసు: బొంబాయి.

జీవిత, అగ్ని, నౌక, ప్రమాద భీమా వ్యాపారాలు నిర్వహిస్తారు.

మద్రాసు బ్రాంచి 4/5 ఫస్టులైనుబీచ్ | సబ్ ఆఫీసు : మునేశారుపేట రోడ్డు (పోస్టుబాక్సు నెం 39) నెల్లూరు.

కాశ్మీర్ యుద్ధం

— మొదటి పేజీ కొరవ —

నుండి అప్పుడే విమానంలో ఢిల్లీ చేరుకొని వల్లభాయిపటేల్ను, నెహ్రూను కలుసుకొని "ఏదో ఒక రకంగా చేస్తేగాని మేం బ్రతకలే"మని సహాయానికి ప్రార్థించవర్దారు. "ఏ సంబంధములేకుండా యీ విషయంలో ప్రవేశించడం న్యాయంగా వుండదు. సంబంధం లేని ప్రదేశానికి సైన్యాలను పంపడం అంత రాజకీయంగా గూడా సబబుగా వుండదు" అని వీరు త్వరితగతిని జవాబిచ్చారు. భారతయూనియన్లో చేరినట్లు సంతకంపెట్టారు. ఈ పనంతా కొన్ని గంటలలో జరిగిపోయింది.

కథ అడ్డంతిరిగివుండేది

సంస్థానచేరికతో, రక్షణబాధ్యత యిండియన్ యూనియన్ పైబడినందున 26 తేది మొదటిబృందం 50 మంది సైనికులను ఒకవిమానంలో పంపారు. ఉదయం 10 గంటలకు శ్రీనగర్లో దిగిన మన సైనికులు 1 గంటకే శత్రువునెదిరించవలసివచ్చింది. శ్రీనగర్ రక్షణకు పెట్టబడ్డ సంస్థాన సైనికులుగూడా శత్రువుతో చేరిపోయ్యారు. ఇకఏమాత్రం మన సైన్యంపోవడంలో రెండుమూడు గంటలాలస్యమై వున్నా శ్రీనగర్ శత్రువశమై మనవారు దిగుటకు గూడా స్థానంలేక పోయ్యేది. ఏ బ్రిడ్జిగాని ధ్వంసం కాకుండడం మనవారికి అనుకూలమైంది.

రెయిడర్సు అల్పసంతోషులు

శ్రీనగర్ తర్వాత బారాములా వ్యాపారకేంద్రం. యితరవిధముల చాలాప్రముఖపట్టణం. శత్రువులు దాన్ని ముట్టడించి లూటీచేసి, జల్సాచేసుకొంటూ దోపిడిచేసిన సామానులను తిరిగి పంపుకొంటూ కాలంవ్యర్థంచేశారు. ఈరకంగా వారు 80 లారీలవస్తువులు వెనక్కి పంపుకొన్నారు. వారు అల్పసంతోషులు. వారు ఆవిధంగా కాలయాపన చెయ్యకుండావుంటే శ్రీనగర్ పడిపోయివుండేది. శ్రీనగర్ ఏరోడ్రోమ్ వారివశమైయ్యుంటే వారిని కాశ్మీర్నుండి తీసివేయుటకే వీలుండేదిగాదు.

అప్పటికి శ్రీనగర్కు విద్యుచ్ఛక్తినిచ్చే పవర్ హౌసును ధ్వంసంచేశారు. మూడువారాలు శ్రీనగర్ గాఢాంధకారంలో వుండినది. ప్రజలు భీతావహులై పోయ్యారు. రెయిడర్సులో మెకానిక్సు ఎవరూలే నందువల్లే దానిపూర్తిగా ధ్వంసంచెయ్యలేకపోయ్యారు. అదిపూర్తిగా ధ్వంసమయ్యుంటే కొన్ని మాసాలవరకు విద్యుచ్ఛక్తే వుండేదిగాదు. ఈ ధ్వంసంచెయ్యబడ్డ పవర్హౌసును నేను చూసి వచ్చాను.

నవకాశ్మీరుకు విశ్వవిద్యాలయం

ఇంతకుముందు కాశ్మీర్ పంజాబు యూనివర్సిటీకి చెందివున్నందున, లాహోర్ పాకిస్థానుకు పోయినందున, కాశ్మీర్ప్రభుత్వం క్రొత్తయూనివర్సిటీ నొకదాన్నేర్పరచింది. దాని ప్రారంభోత్సవం యీనెల 2 తేది జరిగింది. ఆసమావేశంలో మాట్లాడిన నలుగురుపన్యాసకుల్లో ముగ్గురు రక్షకులు. నేను నాపన్యాసంలో యిది ప్రత్యేకంగా సూచించానుగూడా.

కరియప్పతో జోజిల్లాకు

అతిధులకు అబ్దుల్లాయిచ్చిన విందులో కరియప్పను పలకరించి అవకాశముంటే ఆయనతో గూడా జోజిల్లాఫ్రంటు చూడాలనివుందనిచెప్పాను. తాను రేపునే బయలుదేరుతున్నానని, చలిఎక్కువగా వుంటుందని, అభ్యంతరంలేకుంటే రావచ్చని అయనన్నారు. టాప్లేని జీప్లో 4 గంటలకే బయలుదేరాము. కొంతదూరం పొయ్యేటప్పటికి సూర్యోదయంతో దారికనబడడంలేదని ముందున్న గ్లాసుగూడా తీసివేశాము. ఇక నాటిగా ముఖానికి ఆచలిగాలి తగులుతుంటే ప్రాణంపోయింది.

శ్రీనగర్కు 80, 85 మైళ్లదూరంలో జోజిల్లా 12 వేల అడుగుల ఎత్తునుంది. 10 గంటలకు బోర్డా ఆనేప్రదేశం చేరుకున్నాం. ఇప్పటి స్థావర మేర్పరచుకొనే మనసైనికులు కొన్నినెలల నన్నాహంతో అక్టోబరు 1 తేదే జోజిల్లాకనుమను పట్టుకొన్నారు.

తంగరాజురోడ్డు

మనపుద్దాను కానప్పె, మైనర్సుఅంత ఎత్తుప్రదేశంలో రోడ్డు నిర్మించారు. ఆ కనుమ దారికి ఆ యింజనీరు తంగరాజుపేరుతో 'తంగరాజురోడ్డు' అని అర్సెన్గూడాకట్టి అట్టహాసంచేసి పెట్టారు. అది చాలాప్రమాదభరితమైన సన్నని కనుమదారి. ఆరోడ్డున జీప్ చాలాతిన్నగా పోవలసి వచ్చింది. "మీరెప్పుడైనా యింతఎత్తున, కొండల్లో రోడ్లునిర్మించి, కార్లుపొయ్యేదానికి వీలవుతుందని అనుకున్నారా? స్వప్నంలోనైనా తలచారా" అని కరియప్ప మనసైనికులసేవను కొనియాడారు.

1 తేది పట్టుకొన్న ప్రదేశానికి 3 తేది పోవడం వల్ల అప్పటిస్థితి ప్రత్యక్షంగా చూడడానికి వీలయింది. అప్పటికి 2, 3 మైళ్లలో శత్రువున్నారు. చలికాలం తీవ్రమయ్యేలోగా వారిని యింకా కొంత దూరం నెట్టివెయ్యాలని మనవారు తీవ్రంగాప్రయత్నిస్తున్నారు. మనవారుకొందరు దూరదర్శినులు పెట్టి శత్రుజాడలను పరికిస్తూవుండడం, మైర్లెస్ మెస్సేజెస్రావడం, మనవారు ఫిరంగులు దారుచేసి కాల్చడం మేమక్కడ చూస్తు ఉండగనే జరుగుతుండినవి. డిసెంబరుదాటితే మనవారు ఎక్కడవారు అక్కడ కూర్చోవలసిందే. అందువల్ల చలికాలానికి కావలసిన రేషన్సు, మందుగుండు చేరవేసు కొంటున్నారు. 400 మైళ్ల పోతేనేగాని మన సైనికులకు ఏసామాను అందదు.

అబ్దుల్లాతో పూరీకి

4 తేది అబ్దుల్లాతో ఆయనకారులో పూరీ రంగానికి పొయ్యాము. ప్రిడానైనతర్వాత యీరంగానికి పోవడం క్రొత్తయినందువల్ల అబ్దుల్లా స్వాగతానికి పెద్ద ప్రయత్నాలుచేశారు. ఎంతోమంది ప్రజలుగూడా వచ్చి అబ్దుల్లాకు స్వాగతంచెప్పారు.

పూరీ శ్రీనగర్కు 60 మైళ్ళ దూరానవుంది. 10 మాసాలుగా మనవారుగాని, వారుగాని ఒక అంగుళం ముందుకుగాని, వెనక్కుగాని జరగలేదు. మనవారు 12 వేల అడుగుల ఎత్తునవుంటే, వారు 18 వేల అడుగుల ఎత్తునున్నారు. వారు టీ త్రాగడం, ఆహారం తీసుకోడం - వారి కార్యకలాపాలన్నీ మనవారికి కనపడుతుంటాయి. మనవారు చేసేటివన్నీ వారు చూస్తుంటారు. మధ్యాహ్నం వరకు వారు మనవారికి బాగా కనపడతారు. మధ్యాహ్నంనుండి వారికి మనవారు బాగా కనబడతారు. అందువల్ల మధ్యాహ్నంవరకు మనవారు ఫిరంగులు పేల్చి - 12 గం. తర్వాత రక్షణ ప్రదేశాల్లో కదలకుండాకూర్చుంటారు. వారూ ఉదయం 12 గం.ల వరకంతే. అందువల్లే మనవారు 12 దాకా పంపే ఫిరంగులు ఛలోక్తిగా "*we are sending them break fast; we are sending Lunch*" అనిఅంటే; వారు "*we are sending them tea*" అని అనుకుంటుంటారు (ఉదయం - మధ్యాహ్నంగాబట్టి మనవారు వారికి బ్రేక్ఫాస్టు, లంచ్ పంపిస్తే - మధ్యాహ్నం వారు మనవారికి 'టీ' పంపుతున్నామని ఫిరంగులు ప్రేలుస్తారు - ఇలా ఫిరంగులు పేల్చుకోడమేగాని ఎవ్వరు ముందుకు సాగడంలేదు. ఎవరు ముందుకు పోవాలన్నా అంత ఎత్తునుండి లోయలోకిదిగి - తిరుగా అవతలికిఎక్కి వారిని తరుమవలసి వుంటుంది. కొన్ని లక్షలమంది ప్రాణాలుబలి యిస్తేగాని అదని జరగదు - ఇంత ఎత్తులో - యింతపెద్ద యుద్ధం ప్రపంచంలో మరెక్కడా జరగలేదేమో! 12 వేల అడుగులపైన ప్రపంచంలో ఎక్కడా రోడ్డులేదు!

ప్రాణాలు పిడికిట్లో....

మేము పూరీరంగం ప్రవేశించగనే మా కార్లన్నిటికి ఒక్కదఫా పోనివ్వలేదు. ఒక్కొకకారు పోనిచ్చారు. ఒకేదఫాపోతే కార్లకట్టంపని యెవరో పెద్దవారు వచ్చారని శత్రువుకుతెలిసి కాల్చవచ్చు. అందువల్ల అపాయం జరుగవచ్చని వారు అలా చేశారు. అందువల్లే అబ్దుల్లాకారుకువున్న జండా గూడా తీసివేశారు. పత తెల్లకిన్డద పెట్టుకోవలసి వచ్చింది. నరానంతరం అందర్నీ ఒకదఫా పోనివ్వలేదు. కొద్దికొద్దిమందిని పంపారు.

ప్రకాశంపంతులు పులికిపడ్డారు

పూరీలో ఎడతెగకుండా ఫిరంగులపేలుడు జరుగుతూ వుంటుంది. ఈ రంగానికి ప్రకాశంపంతులుగారుగూడా పోయివచ్చారు. నేను పోయినరోజు నాలుగుఫిరంగులే పనిచేస్తుండినాయి. ఆయన పోయినరోజు మరీఎక్కువట. ఒక్కొక్కఫిరంగి కాల్చినప్పుడల్లా ప్రకాశంపంతులు పులిక్కిపడ్డారట. "ఈ వయస్సులో యీయనెందుకొచ్చా యీ ప్రయాస" అని ఒక మిలిటరీఉద్యోగి అని - వారిని త్వరలోనే తిప్పిపంపారట.

మిలిటరీవిజయం సాధ్యమా?

"కొన్నికోట్లడబ్బు — కొన్నిలక్షల మిలటరీపెడితేతప్ప కాశ్మీరులో విజయాన్ని పొందలేరేమో!" అని యుద్ధకాలంలో దర్బలుకు కమాండరుగా పనిచేసిన మద్రాసు మాజీగవర్నరు సర్ ఆర్చిబాల్డ్నైఅన్నారు దీనిలో యదార్థంలేకుండా పోలేదు. కాని మనమిలటరీ వుద్యోగులు - నాయకులుమాత్రం 1949 లోపల విజయంసాధించగలమని చెప్తున్నారు. అంతమలభంకాదుగాని - వారు ఆ రకంగా చెప్పవలసిన అవసరముంది—

కడకేమౌతుందో!

ఇంతకష్టపడి - పోరాడి విజయంసాధిస్తే - యు. ఎన్. ఓ. వాళ్ళో - మరెవ్వరో చెప్పినట్లు రెఫరెండంకు కాంగ్రెసునాయకులు ఒప్పుకొంటారేమోననే అనుమానం - విరాళ ప్రజలతోపాటు అచ్చటపోరాడే సైనికుల్లోగూడా వ్యాపించివుంది. వారిలో రెఫరెండం వ్యతిరేకత ప్రబలంగావుంది. అందువల్లనేమో మన నాయకులు నెహ్రూ - పటేల్ప్రభృతులు యిప్పుడు రెఫరెండం ప్రసక్తి తేవడంలేదు—

రెఫరెండం జరిగితే....

ఒకవేళ రెఫరెండంజరిగినా, అబ్దుల్లావున్నారు కాబట్టి విజయం మనకేకలగవచ్చనే నమ్మకం గూడా వారిలో లేకుండాపోలేదు. కాశ్మీర్జనాభా 40 లక్షలు. అందులోవున్న మూడు భాగాల్లో - కాశ్మీర్లోయలో అబ్దుల్లాకు నూటికి 70 రావచ్చు. గిల్గట్లో నూటికి 90 మంది ముస్లిములున్నారు. అందులో అబ్దుల్లాకు కొంత తక్కువరావచ్చు. జమ్మూజనాభాలో నూటికి 40 మంది హిందువులున్నారు. అందువల్ల అచ్చట మనకే అధికఓట్లు రావచ్చు. మొత్తంమీదచూస్తే అబ్దుల్లాకు నూటికి అరవైఓట్లకుపైగా రావచ్చని వారిఅంచనా.

ఇది సమానుల మధ్య యుద్ధం

కాశ్మీర్రంగంలో రెయిడర్సనే మాటేలేదు. అచ్చటపోరాడేది రెయిడర్సుకానేకాదు. విభజనకు ముందు ఒకటిగా స్నేహితులుగా వుంటూ విభజనతర్వాత ఒకరికు, ఒకరిలు పొయ్యారు. అంతేకాబట్టి మనకెంత సైన్యముందో వారికంత వుంది. మనకెంత ఎక్విప్మెంటు, పెట్రోలు, అమ్యూనిషనుందో వారికంతావుంది. అందువల్లే ఈ యుద్ధపరిస్థితి అంత విపరీతంగా వున్నదనిమాత్రం తెలుసుకోవలసివుంది.

అనేకసమస్యలను పైకితెస్తున్నది

ఇదికేవలం పాకిస్థాను, హిందుస్థానుసమస్యగా లేదు. దీని దరిష్కృతింతా సవిశేషియాకు సంబంధించివుంది. అందువల్లే యిది అనేకసమస్యలను పైకితెస్తున్నది. పాకిస్థానుయిస్లాం సూత్రాలపై నడచేదిగాబట్టి కమ్యూనిజాన్ని ఒప్పుకోదు. సోషలిజం ప్రాతిపదికపై రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పరచిన కమ్యూనిజమంటే యిండియాకు పడదని. అందువల్ల యిరెండు కమ్యూనిజానికి వ్యతిరేకంగా వుండవలెకాబట్టి వీటిమధ్య యుద్ధంలేకుంటే బాగుంటుందని అమెరికా, బ్రిటన్ మొదలగు దేశాలవారు అంటున్నారు. అంతేగాని వారికి మనమీద దయవుండిగాదు. ఈసమస్యను యింత అంతర్జాతీయదృష్టితో గమనిస్తున్నారనిగూడా మనం తెలుసుకోవలసివుంది.

మద్రాసువారు పనికిరానివారా?

పంజాబుసిక్కులు మహ్రాట్లే సైనికజాతివారని, దాక్షిణాత్యులు యుద్ధానికి పనికిరారని బ్రిటిష్ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కాని కాశ్మీర్ యుద్ధరంగంలోవున్న మేజర్ జనరల్ తిమ్మయ్య, ఏమీకుంటే రోజం జరగకుండావుండే, సీనియారిటీనిబట్టి భారత సర్వసైన్యాధ్యక్షుడుకావున్న కరియప్ప మద్రాసీయులే. అదిగాక కాశ్మీర్ యుద్ధరంగంలో వీరోచిత పోరాటాన్ని సాగిస్తున్నది మన మద్రాసీయులే. ఇది ఎంతైనా గర్వపడదగినవిషయం.

కాశ్మీర్ హైదరాబాద్కాదు

హైదరాబాద్ యుద్ధం అయిదురోజుల్లో అయిపోయిందని, ఆ సైనికాధికారులను నాయకులు, పత్రికలు శ్లాఘించేశాయి కాని మంచంటే ఏమిటో తెలియకుండా - యీ భయంకరచలిలో - కొండలోయల్లో ఎక్కువశ్రమతో పోరాడుతున్న యోధుల కష్టం లెక్కకు రావడంలేదు. మమ్మల నెవ్వరూ పొగడడంలేదు - మా మాటే అనుకోడంలేదని వారు అన్నారు. నిజంగా హైదరాబాద్కు - కాశ్మీర్కు ఎలాటి సంబంధంలేదు. కాశ్మీర్ యోధులు వచ్చిన స్వరాజ్యాన్ని కాచుటకు నిజంగా త్యాగం చేస్తున్నారు. వారు స్వాతంత్ర్య సంరక్షకులు.

సిగరెట్లివ్వడంలేదట

పోయిన దగ్గరంతా వారి ఆహార - తీరోష్ణవిషయాలగూర్చి అనేకమంది మద్రాసీలను ప్రశ్నించాను. వారు తమకు సిగరెట్లివ్వడంలేదనిమాత్రం ఫిర్యాదుచేశారు. వారందరికి సిగరెట్లుసరఫరా చేసేదానికి ఏర్పాట్లుచేశామని కరియప్పచెప్పారు. వారికి రమ్గూడా యిస్తున్నారు. మిలిటరీలోచేరితే మీరుగూడ రమ్ త్రాగవచ్చు—

అందరు సిద్ధంగావుండాలి

వచ్చిన స్వాతంత్ర్యాన్ని సంరక్షించుకోడమే ఎక్కువ కష్టము. ఆ సంరక్షణలో ప్రతిఒక్కరూ త్యాగాలు చెయ్యవలసి వుంటుంది. అవసరమైతే ప్రతిఒక్కరూ మిలిటరీలో చేరుటకు సిద్ధంగా వుండాలనిగూడా హెచ్చరిస్తున్నాను.

రైతుపంచాంగం

దేశారిష్టము

1948 నవంబరు నె 17 డి మొదలు, డిసెంబరు నె28 డి వరకు కుజ గురు సంబంధము-దుర్భిక్షము, యుద్ధభయము, జనహాని-

— సర్వధారి కార్తీకబహుళమ్ —

నవంబరు.

27 శని ఏకాదశి, పగలు 7.18 గంటల వరకు [తరువాత ద్వాదశి

28 ఆది త్రయోదశి, రాత్రి 3.16 గంటల వరకు

29 సోమ చతుర్దశి, రాత్రి 1.37 గంటల వరకు

30 మంగళ అమావాస్య రాత్రి 12.14 గంటల వరకు

— మార్గశీర్ష శుద్ధమ్ —

డిసెంబరు.

1 బుధ పాడ్యమి, రాత్రి 11.20 గంటల వరకు

2 గురు విదియ రాత్రి 10.57 గంటల వరకు

3 శుక్ర తదియ రాత్రి 11.12 గంటల వరకు

నవంబరు నె 19 డి పగలు 10.2 గంటలకు అనూరాధకు రైప్రవేశం అర్ధరాశి స్వల్పవృష్టి —

డిసెంబరు నె 2 వ పగలు 1.5 గంటలకు జ్యేష్ఠకు రైప్రవేశం పూర్ణజలరాశి. అల్పవృష్టి—

Printer Publisher & Managing Editor N. V. Rama Naidu Zamin Ryot Power Press 170 Thipparajuvari St., Nellore.